

Jolanta Lembertienė, Rasa Toleikienė

ŽODŽIŲ KARALYSTĖ

*Užduočių knygelė
reikšminėms žodžio dalims išmokti*

Jolanta Lembertienė, Rasa Toleikienė

ŽODŽIŲ KARALYSTĖ

*Užduočių knygelė
reikšminėms žodžio dalims išmokti*

Dailininkė Irena Poškienė

UDK 376:808.82(076)

To-38

ŽODŽIŲ KARALYSTĖ

*Mokymo priemonė parengta ir išleista
remiantis Lietuvių gestų kalbos vartojimo ir vertėjų
paslaugų teikimo 2009–2012 metų programos priemone
„Gerinti mokyklų kurtiesiems metodinę bazę“.*

Iliustravo Irena Poškienė

Jolanta Lembertienė, Rasa Toleikienė

ŽODŽIŲ KARALYSTĖ

*Užduočių knygelė
reikšminėms žodžio dalims išmokti*

Išleido „Žuvėdra“, www.zuvedra.lt
Spausdino AB „Spauda“, Laisvės pr. 60, Vilnius

ISBN 978-9955-669-54-8

© Jolanta Lembertienė, 2009

© Irena Poškienė, 2009

© Rasa Toleikienė, 2009

© Lietuvos kurčiujų ir neprigirdinčiujų
ugdymo centras, 2009

© Leidykla „Žuvėdra“, 2009

Pratarmė

Leidinys skiriamas III–IV klasių kurtiesiems ir neprigirdintiesiems mokiniams, tačiau juo galėtų pasinaudoti ir vyresniųjų klasių mokiniai. Mokymo priemonė – užduočių knygelė – turi ir vadovėlio, ir pratybų sąsiuvinio bruožą. Leidinyje pateikta minimali teorinė medžiaga apie konkrečią žodžio dalį ir gausu praktinių žodžio dalių atpažinimo bei vartojimo užduočių.

Knygelė sudaryta iš aštuonių skyrių. Kiekvienas jų skirtas konkrečiai reikšminei žodžio daliai pristatyti ir trumpai aptarti.

Mokiniai, analizuodami žodžius, sakinius ir nesudėtingus tekstus, susipažins su sąvokomis: giminiški žodžiai, šaknis, galūnė, priesaga, priešdėlis, kamienas, jungiamoji balsė, sangražos dalelytė. Mokysis skirstyti žodžius į reikšmines žodžio dalis, žymėti jas sutartiniais ženklais. Atliks užduotis, kurios padės geriau suvokti žodžių sandarą, patobulinti rašybos įgūdžius. Mokiniai mokysis sudaryti naujus priešdėlinius, priesaginius, sudurtinius žodžius ir juos tinkamai vartoti tekste. Galės minti mīsles, spręsti kryžiažodžius, rebusus, atlikti kitas kūrybingai parinktas užduotis. Visos šios užduotys susijusios su žodžių daryba.

Rengiant ši leidinį norėta, kad per pamokas nebūtų per daug teorinės medžiagos ir siekta, kad mokiniai, atlikdami patrauklias, iliustruotas užduotis, susiformuotų atitinkamas sąvokas ir vaizdinius bei įgytų gebėjimų, todėl neapsiribota tik tradicinėmis žodžio dalių atpažinimo užduotimis. Ši mokymo priemonė orientuota į tokį ugdymo procesą, kuris įtrauktų mokinį į aktyvų ir sąmoningą mokymąsi.

Kiekvienas knygelės skyrius yra apibendrinamas. Mokiniams siūloma pasitikrinti įgytas žinias. Manome, kad ši priemonė bus naudinga ir pradinių klasių mokiniams, ir jų mokytojams. Mokiniams naudinga todėl, kad didžiąją dalį užduočių jie galės atlikti savarankiškai, be papildomos pagalbos: užduotys – iliustruotos, aiškiai suformuluotos, pateiki ti kslūs pavyzdžiai, po užduotimis pateiktos nuorodos, kaip pasitikrinti atliktą užduotį, sudėtingesni žodžiai paaiškinami žodynėlyje. Mokytojams ši priemonė turėtų palengvinti lietuvių kalbos mokymo proceso organizavimą.

Autorės

Žodžių karalystėje gyvena įvairūs žodžiai.
Atlikęs užduotis tu sužinosi:

- kokie žodžiai yra giminiški,
- kaip sudaryti žodžiai,
- kokios yra žodžių dalys.

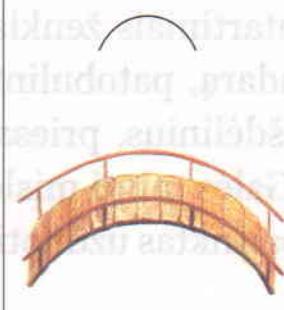
Susipažink su ženklais, žymintais žodžių dalis

Šiuos sutartinius ženklus lengviau prisiminsi,
jei žinosi, kad jie yra panašūs į...

PRIEŠDÉLIS

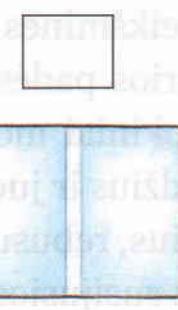
ŠAKNIS

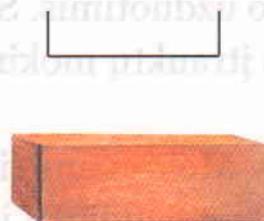
PRIESAGA

GALŪNĖ

KAMIENAS

**JUNGIAMOJI
BALSĖ**

**SANGRĀŽOS
DALEYTĖ**

SUTARTINIAI ŽENKLAI:

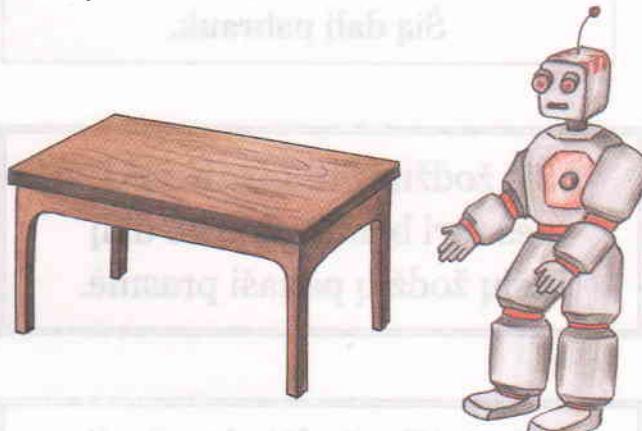
Ž

!

ŽODYNÉLIS

ATKREIPK DÉMESĮ, TAI SVARBU

Lina sako, kad įvairūs daiktai yra sudaryti iš daliių. Stalas sudarytas iš stalo paviršiaus ir keturių kojų. Robotas sudarytas iš korpuso, galvos su antena, dviejų rankų ir dviejų kojų. Štai žibutė. Šio augalo dalys: žiedai, stiebai, lapai, šaknys.

– O ar žinote, iš ko sudaryti žodžiai?

Žodžiai sudaryti iš raidžių.

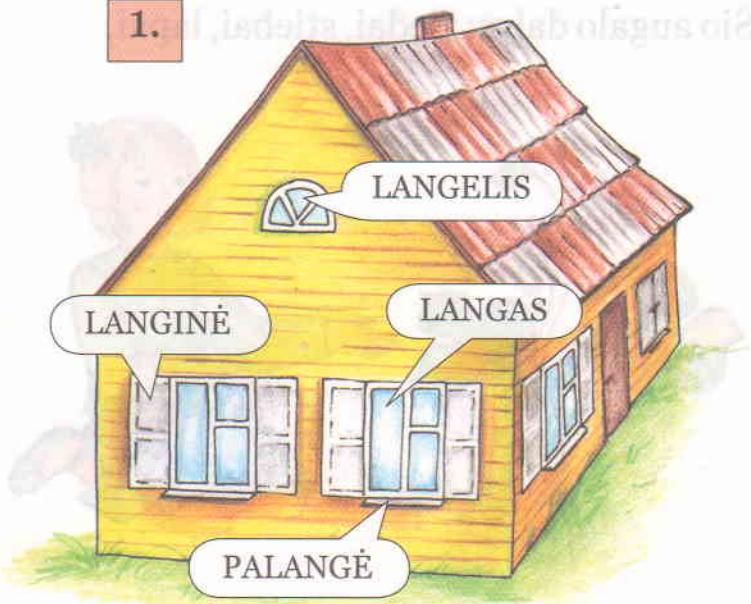

O kai žodij tariame,
girdime garsus. Reiškia,
žodis sudarytas iš garsų.

– Taip, jūs abu esate teisūs. Bet žodžiai, kaip ir daiktai, yra sudaryti iš daliių. Pati svarbiausia žodžio dalis yra **šaknis**. Kitos dalys yra **priešdėlis**, **priesaga**, **galūnė**, **sangrąžos dalelytė**, **jungiamoji balsė**, – berniukams paaiškino Lina.

GIMINIŠKI ŽODŽIAI. ŠAKNIS

1.

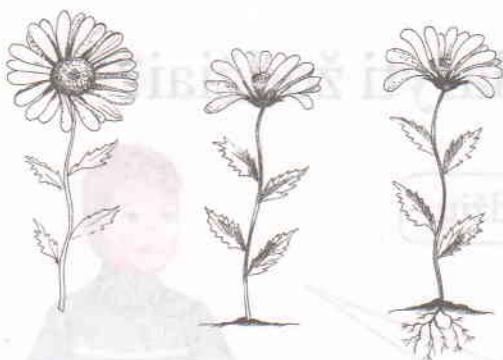

Ar pastebėjai, kad užrašytieji žodžiai turi vienodą žodžio dalį? Šią dalį pabrauk.

Šie žodžiai yra **giminiški**, nes turi bendrą žodžio dalį ir šių žodžių panaši prasmė.

Giminiškų žodžių bendroji dalis vadinama **šaknimi**.

Žymina ženklu .

Dabar tu sužinojai, kad ne tik augalai turi šaknį, bet ir žodžiai.

2.

Sveiki! Aš esu pieštukas, gyvenu pieštukinėje. Aš **piešiu**, **piešiu** ir **nupiešiu** įvairiausius piešinėlius. Kai užaugsiu, būsiu **piešėjas**, padėsiu dailininkui **piešti** didelius **piešinius**.

Perskaityk giminiškus žodžius (jie yra paryškinti). Pažymėk jų šakni ženklu .

3. 1. Perskaityk ir pabrauk giminiškus žodžius.

Simas su mama atėjo į knygyną. Ten buvo daug īvairių knygų. Berniukas išsirinko pasaką knygelę, o mama nusipirko knygutę apie kambarinius augalus.

2. Pasitikrink: tekste buvo 4 giminiški žodžiai.

3. Pažymėk jų šaknį ženklu .

4. Surask ir nubrauk žodį, kuris netinka, nes yra negiminiškas.

Kelias, keliukas, kelelis,
keliauti, kelmas, kelionė.

Bala, balutė, baltas,
baloje, balos.

Karvė, karvytė, karvelis,
karvutė, karvelė.

Ž
Karvelis – balandis.

5. 1. Pagal pavyzdį parašyk giminiškus žodžius.

2. Pažymėk jų šaknį ženklu .

Namas	namelis	namukas
Ratas		
Raktas		
Tiltas		
Puodas		
Batas		

6.

1. Perskaityk žodžius. Paveikslėliai padės suprasti jų reikšmę.
2. Sutartiniu ženklu pažymėk žodžių šaknis.

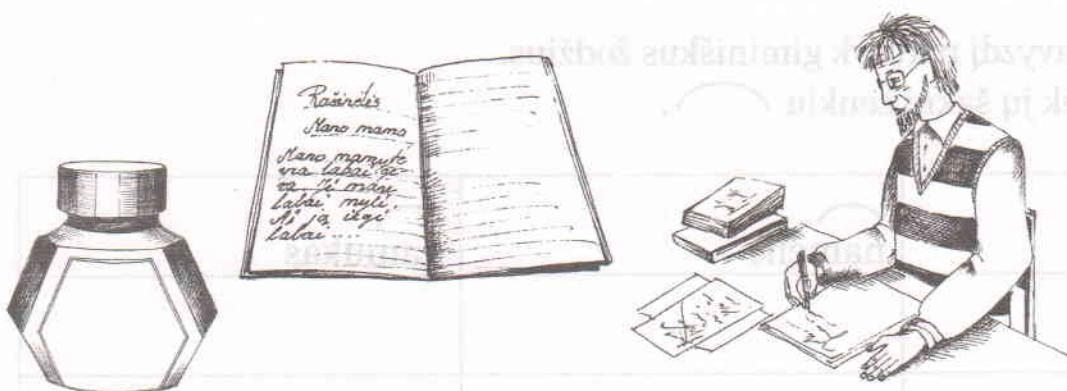
Sodas, sodininkas, sodelis,
sodinukas, pasodino, nesodino.

Kalnas, kalnuota, įkalnė,
pakalnė, kalnelis, kalnynai.

7.

1. Kas nupiešta?
2. Parašyk šiuos žodžius ant taškelių.
3. Pažymėk jų šaknį ženklu ↗ .

4. O koks tavo parašas? Pasirašyk.

- 8.**
1. Pabrauk žodžius su šaknimi *lap*.
 2. Žalia spalva nuspalvink žodį, kuris nėra giminiškas pabraukiems žodžiams.

Prie olos tupėjo lapė. Šalia žaidė maži lapiukai. Netoli ese sutraškėjo sausi medžių lapai. Tai lapinas grjžo iš medžioklės. Jis parnešė žąsį. Lapių šeima sočiai pietaus.

3. Nurašyk giminiškus žodžius su šaknimi *lap* ir ją pažymėk sutartiniu ženklu.

Pasitirkink: tekste buvo 4 giminiški žodžiai.

- 9.**
1. Perskaityk patarles.
 2. Kada galima jas pritaikyti?
 3. Surask ir nurašyk giminiškus žodžius, pažymėk jų šaknį.

1. Darbas duoną duoda, tinginystė – bėdą.
2. Juodas darbas, balta duona.
3. Ėda kaip arklys, dirba kaip gaidys.
4. Skubūs darbai – vieni vargai.
5. Darbininkui niekad duonos netrūks.
6. Darbininkės rankelės juodos, bet širdelė balta.
7. Iš adatos kirvio nepasidirbsi.

! Žodžiai
darbas ir *dirbt*
yra giminiški.

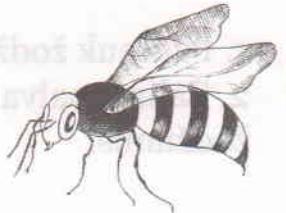
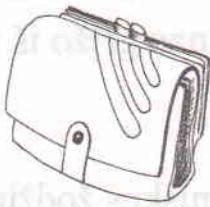
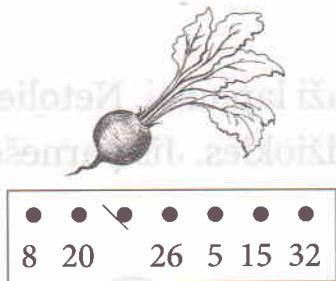
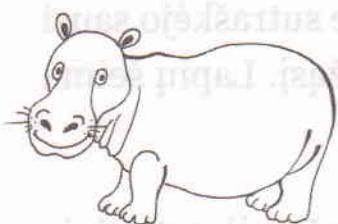
Pasitirkink: patarlėse buvo 7 giminiški žodžiai.

- 10.**
1. Įmink mīslę.
 2. Pabrauk joje du giminiškus žodžius.

Dieną naktį bėga, niekada nepabėga. Kas? _____

11.

- Išspręsk rebusą.
- Apibrauk bendrašaknius žodžius.

•	•	•	•
23	4	22	9

•	•	•	•	•	•	•	•
1	17	3	12	13	14	6	7

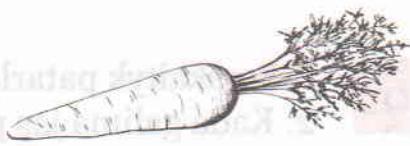
•	•	•	•	•	•	•	•	•
27		11	10	28				

•	•	•	•	•	•	•	•	•
29	25	19	31		24	18	2	

1	2	3	4	5	6	7
14	15	16	17	18	19	20
27	28	29	30	31	32	

8	9	10	11	12	13
21	22	23	24	25	26

•	•	•	•	•
30		16	21	

12.

- Pagal pavyzdį parašyk giminiškus žodžius.
- Pažymėk jų šaknį ženklu .

Knyga	knygelė	knygynas
Daina		
Stirna		
Bitė		
Eglė		
Rožė		
Gėlė		

13.

1. Pagal pavyzdį parašyk giminiškus žodžius.

2. Pažymėk jų šaknį ženklu

Stogas	stogelis	stogiukas
Kiškis		
Vilkas		
Žmogus		
Stalas		

14.

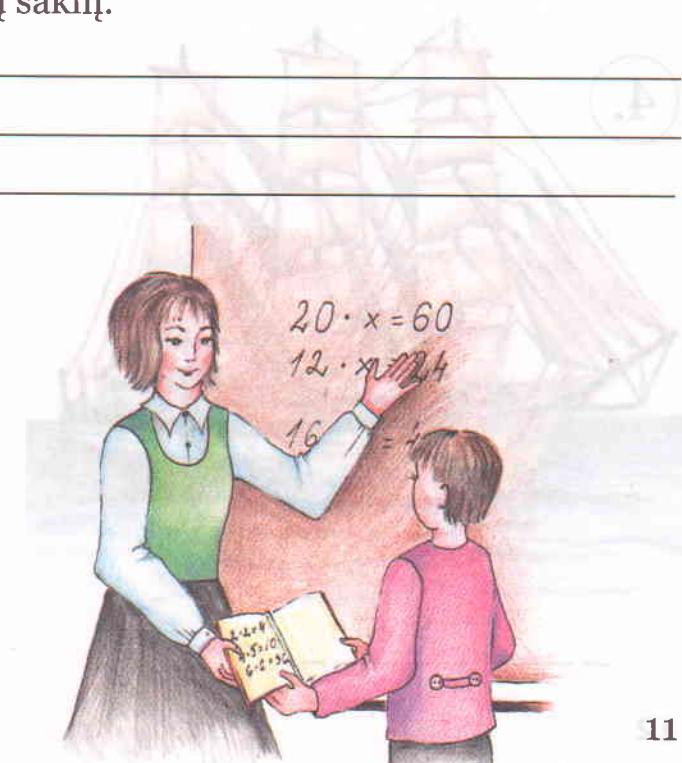
1. Užrašyk savo pavardę, o taip pat parašyk mamos, tėčio, kitų šeimos narių ir giminaičių pavardes.

2. Kieno pavardės turi tokią pat šaknį kaip ir tavo pavardė?

15.

1. Sugalvok ir parašyk žodžiui **pamoka** giminiškus žodžius. Tau padės paveikslėliai.

2. Pažymėk šių giminiškų žodžių šaknį.

16.

Įrašyk praleistus giminiškus žodžius.

Žodžiai: sveikai, sveika, nesveiko, sveikatai.

Jonas _____ maitinasi. Jis valgo daug vaisių, daržovių, javainių. Linai patinka saldainiai, bulvių traškučiai ir gazuoti gėrimai. Mergaitei dažnai skauda pilvą. Jonas sako:

– Jei nori būti _____, atsisakyk _____ maisto, kuris kenkia _____.

17.

Prieplaukoje yra šie laivai: burlaivis, kurėnas, baidarė, kanoja, jachta, keltas.

1. Įrašyk laivų pavadinimus.

2. Ar šie žodžiai yra giminiški? Kodėl?

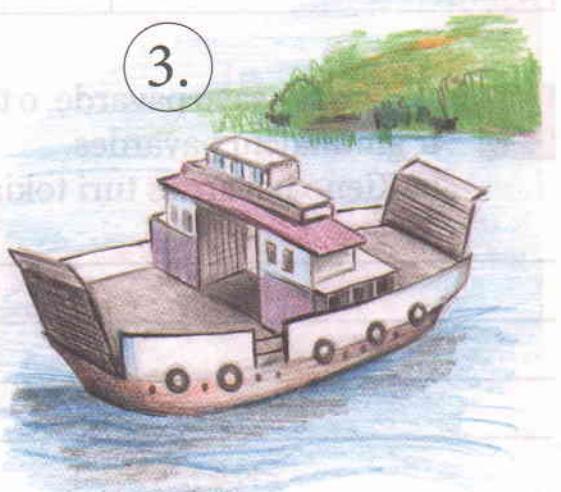
1.

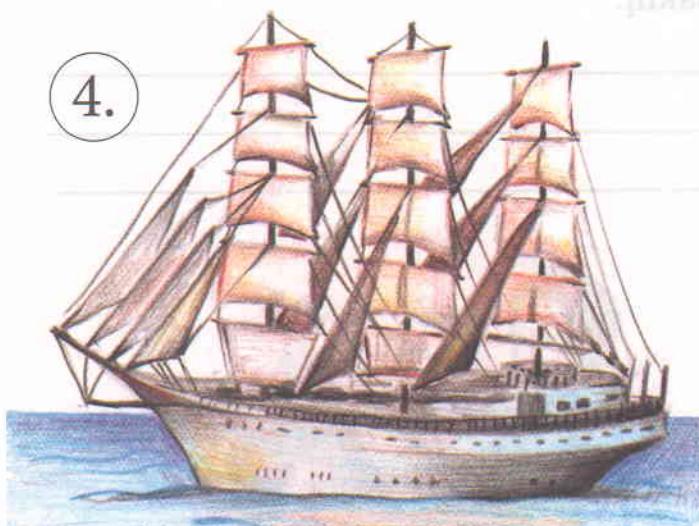
2.

3.

4.

5.

6.

Pasitikrink savo žinias

1.

1. Įmink mīslę.
2. Pabrauk joje dvi poras giminiškų žodžių.
3. Pažymėk jų šaknis.

Be kirvio, be kirvelio, be vinių, be vinelių tiltą pastato.

Kas? _____

4. Surask ir nubrauk negiminišką žodį.

Kelias, keliukas, kelelis,
keliauti, kelmas,
kelionė.

Laukas, palaukė,
laukti, lauke,
laukinis.

Ž Palaūkė –
lauko pakraštys.

2.

1. Parašyk šių gėlių pavadinimus.

2. Ar gėlių pavadinimai yra giminiški žodžiai? Netinkamą atsakymą nubrauk.

Žodžiai giminiški, nes turi bendrą
šaknį ir šių žodžių panaši prasmė.

Žodžiai negiminiški.

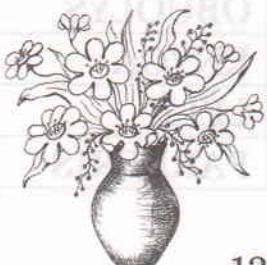
3.

1. Sugalvok ir parašyk po vieną giminišką žodį.
2. Pažymėk jų šaknį sutartiniu ženklu.

Namas – _____, gėlė – _____, langas – _____,
knyga – _____, eglė – _____, kiškis – _____.

1. Kartu su mokytoja pasitikrink savo darbą.
2. Įvertink, kaip tau pasisekė atliliki užduotis:
 - a) jei darbą atlikai be klaidų – nuspalvink visas gėles,
 - b) jei yra klaidų – nuspalvink tiek, kiek nori sau padovanoti.

GALŪNĖ

1. Rokas ant lento parašė sakinius. Vaidas ištaisė klaidas.

*Man nupirko kamuolys. Man patinka žaidimai su kamuolys.
Aš nerandu savo kamuolys.*

Žodžio **kamuolys** dalis **-ys** yra vadinama **galūne**. Ji keičiasi, kai žodis atsako į skirtingus klausimus.

Kas čia? – Kamuo~~lys~~**ys**.

Ką nupirko? – Kamuo~~lys~~**i**.

Ko nerandu? – Kamuo~~lys~~**io**.

Su kuo? – Su kamuol~~lys~~**iu**.

Ta dalis, kuri yra žodžio gale ir keičiasi – **žodžio galūnė**.

Žymina ženklu .

2. Pažymėk šių žodžių galūnes.

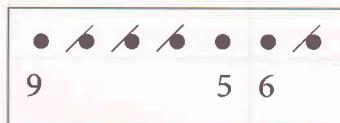
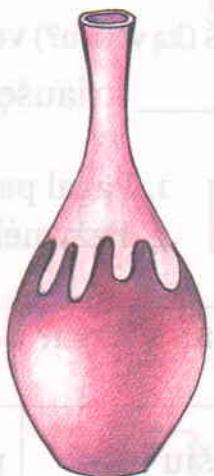
Kas čia?	Ką nupirko?	Ko néra?
STALAS	STALĄ	STALO
ROBOTAS	ROBOTĄ	ROBOTO
PIEŠTUKAS	PIEŠTUKA	PIEŠTUKO
OBUOLYS	OBUOLĮ	OBUOLIO
KNYGA	KNYGĄ	KNYGOS
LĖLĖ	LĖLĘ	LĖLĖS
PARKERIS	PARKERĮ	PARKERIO

3.

1. Perskaityk sakinius.
2. Surask 5 bendrašaknius žodžius.
3. Pažymėk šiu žodžių galūnes ženklu .

Parduotuvės lentynoje tarp daugybės vazų stovėjo siaurakaklė vaza. I šią neišvaizdžią vazą pirkėjai nekreipė dėmesio. Vazai patiko apžiūrinėti pro šalį einančius žmones. Tik sena pardavėja žinojo vazos paslaptį. Vazoje gyveno

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

4.

1. Įrašyk trūkstamus giminiškus žodžius.
2. Įrašytų žodžių galūnes pažymėk sutartiniu ženklu.

Žodžiai: matau, mato, matė, matai.

Aš _____ savo draugą. Jis mane taip pat
_____. Rokas sako, kad ir vakar mane
_____. Ar tu mane _____?

5.

1. Pagal pavyzdį parašyk veiksmažodžius.
2. Pažymėk jų galūnes ženklu .

Ką aš veikiu?	Ką tu veiki?	Ką jis (ji, jie, jos) veikia?	Ką mes veikiame?	Ką jūs veikiate?
mat au	mat ai	mat o	mat ome	mat ote
rašau				
sakau				
valgau				

6. Įrašyk tinkamas galūnes.

AŠ (ką veikiu?) valg _____ obuoli. Tu (ką veiki?) valg _____ slyvas. Saulius (ką veikia?) valg _____ kriausė. Mes visi (ką veikiame?) valg _____ vaisius.

7. 1. Pagal pavyzdį parašyk veiksmažodžius.

2. Pažymėk jų galūnes ženklu .

Ką aš veikiu?	Ką tu veiki?	Ką jis (ji, jie, jos) veikia?	Ką mes veikiame?	Ką jūs veikiate?
piešiu	pieši	piešia	piešiame	piešiate
skubu				
žaidžiu				
plaukiu				

8. Įrašyk tinkamas galūnes.

Vyksta dailės pamoka. Visi vaikai (ką veikia?) pieš _____ savo žaislus. Rokas (ką veikia?) pieš _____ kamuolį. Tu (ką veiki?) pieš _____ meškiną. AŠ (ką veikiu?) pieš _____ lélę. Dabar mes (ką veikiame?) pieš _____, o paskui surengsime piešinių parodėlę.

9. 1. Pagal pavyzdį parašyk būdvardžius.

2. Pažymėk jų galūnes ženklu .

Kokia?	Kokios?	Kokia?
maž <a>a vaza	maž <os>os</os> vazos	maž <a>ą vazą
mėlyna knyga	mėlyn_____ knygos	mėlyn_____ knygą
didelė skarelė	didel_____ skarelės	didel_____ skarelę
medinė pieštukinė	medin_____ pieštukinės	medin_____ pieštukinę
skani arbata	skan_____ arbatos	skan_____ arbata
bjauri ragana	bjaur_____ raganos	bjaur_____ raganą
puiki šokėja	puik_____ šokėjos	puik_____ šokėją

10. Įrašyk tinkamas galūnes.

Ant palangės stovėjo (kokia?) maž__ vaza. Močiutei padovanojome (kokią?) didel__ skarelę. Ant stalo nebuvo (kokios?) medin__ pieštukinės. Mama išvirė (kokią?) skan__ arbatą. Linos sesuo yra (kokia?) puik__ šokėja. Ant lentynos gulėjo (kokia?) mėlyn__ knyga.

11. 1. Įmink mīsles.

2. Pabrauktų žodžių galūnes pažymėk sutartiniu ženklu.

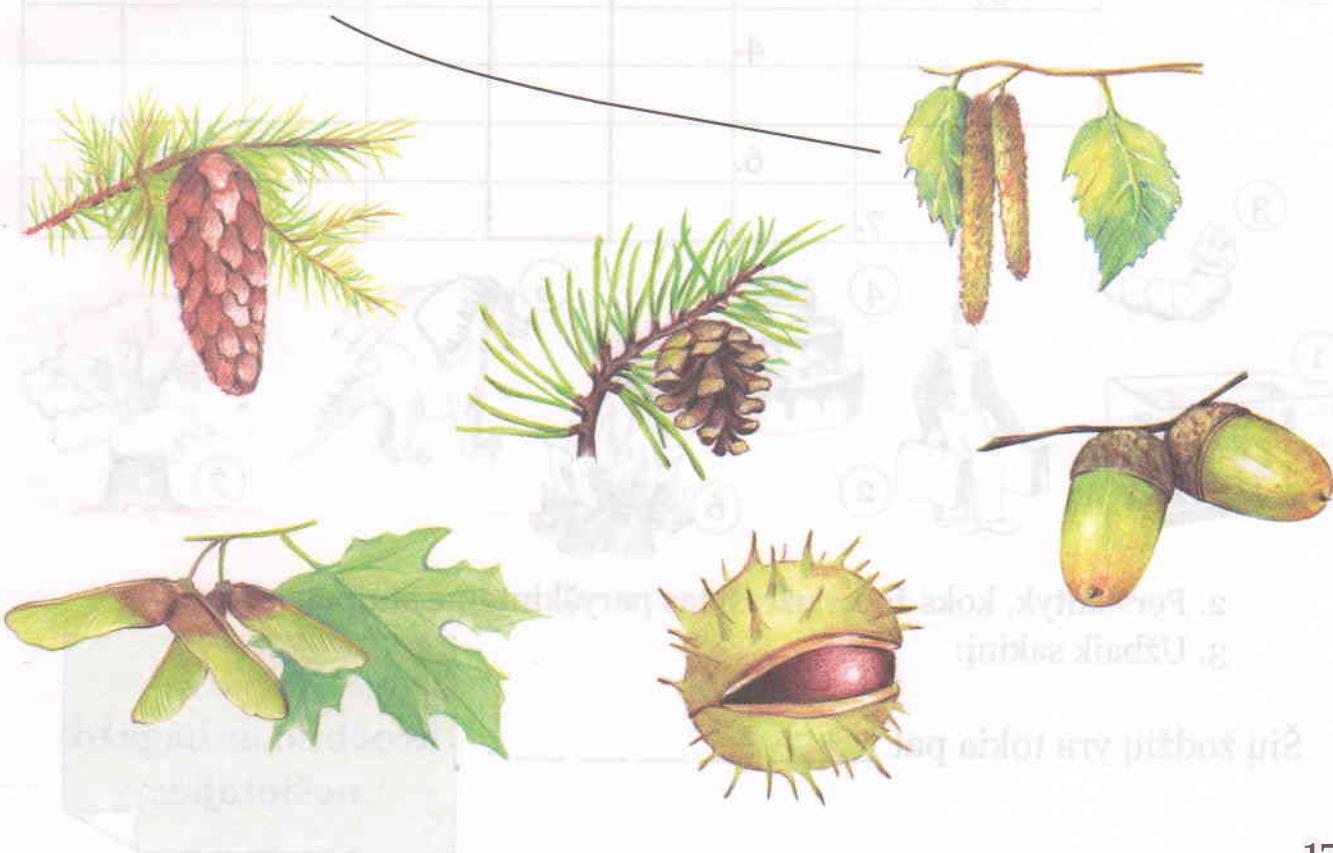
- Baltos lankos – juodos avys, kas išmano – tas jas gano. Kas? _____
- Raudonas žmogelis, žalia barzdelė. Kas? _____
- Dega visą dieną, bet nesudega. Kas? _____
- Kas bėga be kojų? _____

Ž

Lankos – pievos,
išmano – supranta.

12. 1. Paveikslėliuose pavaizduoti medžių vaisiai. Kokių medžių šie vaisiai? 2. Pieštuku sujunk medžio pavadinimą ir tinkamą paveikslėlį. 3. Sutartiniu ženklu pažymėk medžių pavadinimų galūnes.

pušies	beržo	ąžuolo	eglės	klevo	kaštono
--------	-------	--------	-------	-------	---------

- 13.**
- Išsibarsčiusius žodžius surašyk ių jų giminės namelių langelius.
 - Namelio vėliavoje užrašyk giminės žodžių šaknį.
 - Sutartiniu ženklu pažymėk surašytą žodžių galūnes.

mažas	traukiu	takas	traukia	tako	mažų
traukė	traukia	maži	takų	mažo	taką

- 14.**
- Išspręsk kryžiažodį.

1.								
	2.							
		3.						
			4.					
				5.				
					6.			
						7.		

- Perskaityk, koks žodis užrašytas paryškintame stulpelyje.
- Užbaik sakinį:

Šių žodžių yra tokia pat _____.

Ž Nešikas –
krovinio ar bagažo
nešiotojas.

Pasitikrink savo žinias

- Parašyk žodžius pagal pavyzdį.
- Sutartiniu ženklu pažymėk šių žodžių galūnes.

Kas čia?	Ką matau?	Ko nematau?
dėž[é]	dėž[é]	dėž[é]s
pieštukas		
vaza		
piešinys		

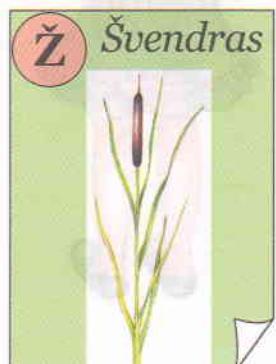
- Parašyk savo vardą ir pavardę, sutartiniu ženklu pažymėk jų galūnes.

- Surašyti žodžiai atsako į klausimą, ką vaikai mokykloje veikia? Parašyk tinkamas žodžių galūnes.

séd__
sportuoj__
žiūr__
pasakoj__
skaičiuoj__

- o
- a
- ia
- i

bégioj__
raš__
skait__
pieš__
žaidž__

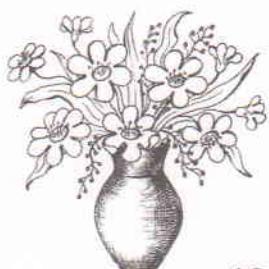

- Perskaityk tekstą.
- Sutartiniu ženklu pažymėk bendrašaknių žodžių galūnes.

Ėmė kapsėti lietaus lašai. Boružė pajuto lietų ir pasislėpė po lapu. Lietus išgąsdino ir laumžirgi. Jis įsitaisė tarp švendrų lapų. Tik varliukas linksmai šokinėjo lietuje. Lietumi džiaugėsi gėlės ir medžiai.

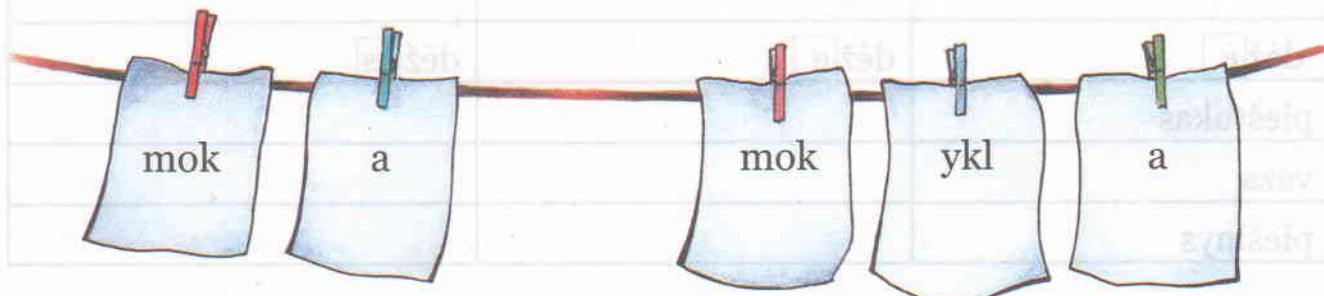
- ✓ 1. Kartu su mokytoja pasitikrink savo darbą.
 2. Ivertink, kaip tau pasisekė atlikti užduotis:
 a) jei darbą atlikai be klaidų – nuspalvink visas gėles,
 b) jei yra klaidų – nuspalvink tiek, kiek nori sau padovanoti.

PRIEŠAGA

1.

1. Ant lapelių yra užrašytos reikšminės žodžių dalys. Perskaityk, kokius žodžius iš jų sudarė vaikai.
2. Šiuose žodžiuose pažymėk tau jau žinomas žodžio dalis.

Lapelį su šia žodžio
dalimi **prisegiau** tarp
šaknies ir galūnės.

3. Kuo skiriasi ir kuo panašūs vaikų sudaryti žodžiai?
Ar jie yra giminiški? Kodėl?

Žodžiai **prisegiau** ir **priesaga**
yra giminiški.

Žodžio dalis
tarp šaknies ir galūnės
yra **priesaga**.

Žymima ženklu .

Žodyje gali būti ne viena, bet
kelios priesagos. Pavyzdžiu:

mok ykl el è

- 2.**
- Parašyk žodžius su priesagomis -el- ir -él-. Rašyk atidžiai, nes pasikeičia šiu žodžių galūnės.
 - Priesagas pažymėk sutartiniu ženklu .

- el -			- él -
lapas	lapelis		kareivis
stalas			ąžuolas
langas			kaspinas
ranka			ragana
galva			katinas
knyga			kibiras
tėvas			pasaga
saulė			žąsinas

3. Palygink žodžius, parašytus geltoname ir žaliame fone. Kurie žodžiai tariami švelniau, maloniau?

- 3.**
- Įrašyk praleistus žodžius.
 - Priesagas -el- ir -él- pažymėk sutartiniu ženklu.

Žodžiai: namelyje, dubeneliai, kėdelės, stalelis, spintele, lovelėse, drabuželiai.

Julytės lėlės gyvena lėliu _____. Ten yra mažas _____ ir keturios mažos _____. Ant stalo yra padėti keturi _____. Lėlytės miega mažoše _____. Lėliu _____ sudėti į mažą _____.

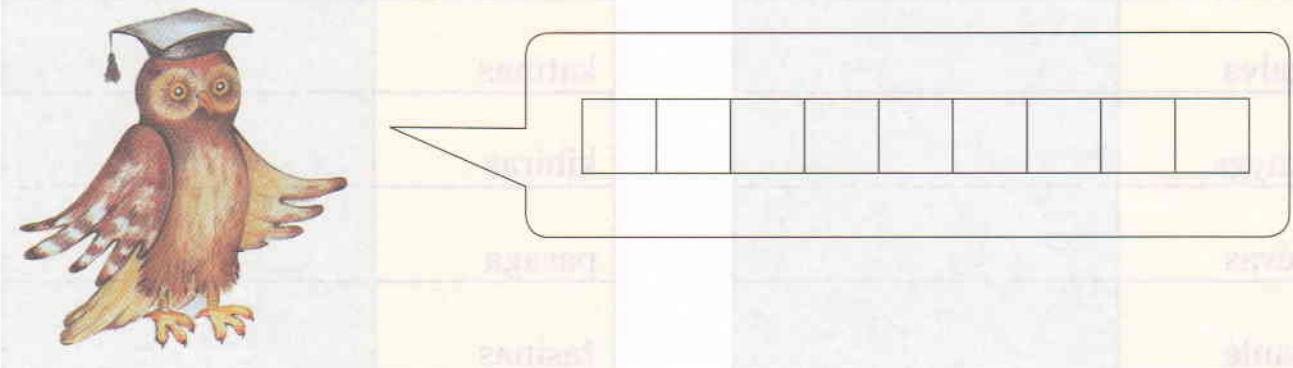
4.

1. Surask žodžius, kurie bus sudaryti su priesagomis -el-, -él-.

2. Pažymėk priesagas sutartiniu ženklu.

velnias	B	Arūnėlis	T	medelis	E	seselė	I	obelėlė	S
vištelė	I	kelionė	O	siūlelis	N	Paulius			U
kelmas	V	raktelis	G	elnias	K	Rūtelė	A	vabalėlis	I

3. Nurašyk iš eilės tik tas raides, kurios yra oranžiniuose kvadratuose prie žodžių su priesagomis -el-, -él-. Sužinosis, ką tau norėjo pasakyti pelėda.

5.

1. Vaikai skirtingai pavadino duoną. Irašyk praleistas priesagas. Jei reikia pagalbos, pasinaudok schema.

Močiutė suraikė duoną ir padėjo ant stalo. Sauliukas jos paragavo ir pasigardžiuodamas pasakė:

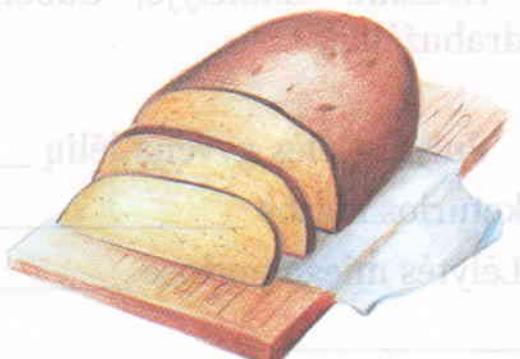
– Kokia skani duon...ė.

Onutė pritarė mažajam broliukui:

– Duon...ė tiesiog tirpsta burnoje.

Vyriausioji sesutė Julytė paklausė:

– Močiute, kada vėl tokios gardžios duon...ės iškepsi?

Ž

Gardžios – skanios.

2. Tekste rask vaikų vardus su priesagomis -(i)uk-, -ut-, -yt-. Surašyk juos į lentelę. Šalia parašyk tuos pačius vardus, tik be priesagų.

Juliukas	Julius

3. Parašyk savo vardą.

Kaip dar maloniau, švelniau galima pasakyti tavo vardą? Parašyk ir pažymėk priesagas.

6. Sutartiniu ženklu pažymėk priesagas.

Miestelis, vasarėlė, žirklutės, Linutė, suknelė, rankytė, duonelė, gėlytė, ratukas, gaidelis, žvirblelis, rožytė, žodelis, berniukas.

7. 1. Pabrauktuose žodžiuose išrašyk reikiamas priesagas.

1. Raudonas šun as tvarte loja. 2. Du ežer iai palei girią, juose visas pasaulis irias. 3. Dvi pel ės, keturios uodeg ės. 4. Maž ės avelės, penkios koj ės.

-el-, -él-,
-ut-, -yt-,
-(i)uk-

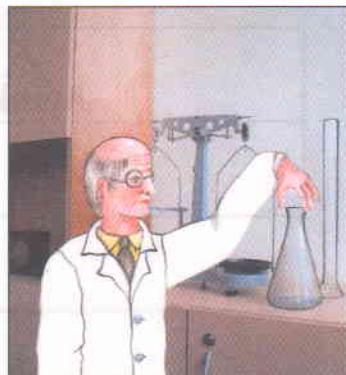
2. Susimaišė mūsų atsakymai. Prie atsakymų išrašyk mūsų numerius.

Akys , liežuvis , pirštinė , batai su raišteliais .

8. 1. Parašyk po 3 žodžius su priesagomis -yt- ir -(i)uk-. 2. Priesagas pažymėk sutartiniu ženklu.

-yt-	
-(i)uk-	

- 9.** Užrašyk po paveikslėliais, apie kokias savo tėvelių profesijas kalbėjo vaikai.
Tau padės parašyti žodžiai ir priesagos -in- ir -ink-.

miškininkas

miškas

krepšys

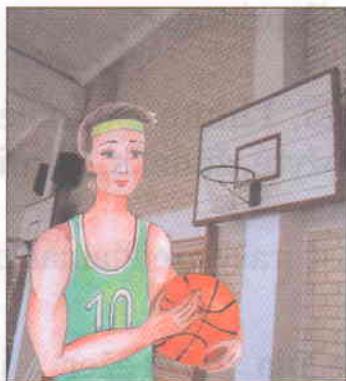
biblioteka

-inink-

mokslas

gėlė

statyba

- 10.**

1. Sudaryk ir parašyk žodžius su priesaga -ykl-.
2. Pažymėk reikšminės žodžių dalis.

Ten, kur skaito – skaitykla.

Ten, kur taiso –

Ten, kur čiuožia –

Ten, kur valo –

Ten, kur kerpa –

Ten, kur kepa –

Ten, kur moko –

Ten, kur dažo –

Ten, kur valgo –

Ten, kur siuva –

11. Sudaryk žodžius su priesaga -yn-.

beržas

+

-yn-

=

beržynas

ąžuolas

+

-yn-

=

eglė

+

-yn-

=

pušis

+

-yn-

=

gėlė

+

-yn-

=

kalnas

+

-yn-

=

12.

1. Nurašyk giminiškų žodžių poras.
2. Pažymėk reikšmines žodžių dalis.

1. Mokiniai valgė valgykloje.
2. Julius knygas skaitykloje.
3. Simas automobilį plovė plovykloje.
4. Nešvarius drabužius skalbė skalbykloje.
5. Duoną kepė kepykloje.
6. Vaikus moko mokykloje.
7. Simas su Lina čiuožia čiuožykloje.
8. Žieminį paltą valė drabužių valykloje.

-ykl-

Valgē – valgykloje,

13.

1. Sujunk būdvardžius rodyklėmis su daiktavardžiais, iš kurių jie yra padaryti.
2. Pažymėk būdvardžių priesagas:

-uot-, -ot-

spalva	lapuotas, lapuota
lapas	kalnuotas, kalnuota
kalnas	spalvotas, spalvota
vėjas	spygliuotas, spygliuota
šaka	vėjuotas, vėjuota
spyglys	ligotas, ligota
liga	šakotas, šakota

-ėt-, -in-

sidabras	medinis, medinė
auksas	sidabrinis, sidabrinė
medis	gélėtas, géléta
gintaras	auksinis, auksinė
gélė	saulėtas, saulėta
žemė	gintarinis, fintarinė
saulė	žemėtas, žemėta

14.

*Lang as
švarkas*

Kuri priesaga tinka:
-ot- ar -uot-?

Jeigu būdvardis padarytas iš **vyriškosios** giminės daiktavardžio, rašoma priesaga **-uot-**.

Pavyzdžiui: sniegas (vyr. g.) – snieguotas, snieguota.

O jeigu būdvardis padarytas iš **moteriškosios** giminės daiktavardžio, rašoma priesaga **-ot-**.

Pavyzdžiui: šaka (mot. g.) – šakotas, šakota.

Jei langas – vyr. g., tai **-uot-** languotas.
Languotas švarkas.

Ž

**Vingiuotas – su
vingiais, netiesus.**

Ž

**Darganotas – šaltas,
vėjuotas, lietingas.**

1. Priesagas pažymėk sutartiniu ženklu.
2. Paaiškink priesagų rašybą.

Šakotas, nes *šaka* (mot. g.).

Pirštuotas, nes ...

Ligotas, nes ...

Vingiuotas, nes ...

Spalvota, nes ...

Ašarotas, nes ...

Snieguota, nes ...

Batuotas, nes ...

Kalnuotas, nes ...

Darganotas, nes ...

15.

1. Iš šių daiktavardžių padaryk būdvardžius su priesagomis -ot- arba -uot-.
2. Priesagas pažymėk sutartiniu ženklu.

-ot- ar -uot-

Spalva (mot. g.) – spalv^otas, spalv^ota.

Sniegas

Ašara

Šaka

Vingis

Liga

Pirštas

Batas

Dargana

Kalnas

16.

Pažymėk šių veiksmažodžių šaknį,
o tada nesunkiai pažymėsi priesagas.

Ieškoti, grybauti, nešti, gyventi, kalti,
kalbėti, ragauti, erzinti, muilinti, matyti,
banguoti, rašyti, dainuoti, kelti, balnoti,
sėdėti, pykti, galvoti, eiti, matuoti.

Veiksmažodžių bendratis
atsako į klausimą
ką veikti?

ir turi įvairias priesagas:

-auti, -enti, -éti, -inti,
-yti, -oti, -uoti.

Galūnės šie žodžiai
neturi.

17. Iš veiksmažodžių bendraties ir priesagos -dav- sudaryk ir parašyk būtojo dažninio laiko veiksmažodžius.

!

Būtojo dažninio laiko veiksmažodžiai **visada** sudaromi su priesaga **-dav-**.

Bég **ti** + **-dav-** = bég **dav****o**

Raš **y ti** + **-dav-** =

Dainuoti + **-dav-** =

Grybauti + **-dav-** =

Svajoti + **-dav-** =

18. 1. Išasmenuok būtojo dažninio laiko veiksmažodžius.
2. Sutartiniai ženklais pažymėk reikšmines žodžio dalis.

Vienaskaita	Daugiskaita
Aš dirbdavau, šokdavau.	Mes
Tu	Jūs
Jis, ji	Jie, jos

19. 1. Pabrauk būtojo kartinio laiko veiksmažodžius su priesaga -av-.
2. Priesagas -av- pažymėk sutartiniu ženklu.

Važiavo, bėgo, keliavo, aiškino, pasakė,
klijavo, verkė, grybavo, dirbo, davė, turėjo,
pamatė, suprato, dainavo, važiavo, taisė,
sapnavo, skynė, žaliavo.

!

Kai kurie būtojo kartinio laiko veiksmažodžiai turi priesagą **-av-**.

- 20.**
1. Perskaityk žodžius, nubrauk žodį, kuris yra ne prieveiksmis.
 2. Pažymėk prieveiksmių reikšmines žodžio dalis.

Tyliai, žemyn, didelis, pirmyn,
dailiai, gražiai, stropiai, mažai,
švelniai, puikiai, labai, artyn.

Prieveiksmiai
galūnės neturi.

Pavyzdžiu:

gerai, garsiai, aukštyn, tolyn.

- 21.**
1. Perskaityk tekstą.
 2. Sutartiniu ženklu pažymėk paryškintų žodžių priesagas.

Rokutis su tėveliais kasmet **atostogaudavo** pajūryje. Šiemet jie taip pat **atvažiavo** į Palangą. **Berniukui** labai patinka pajūryje **statyti** smėlio pilis. Ši kartą buvo trys **statybininkai**: **mamytė**, **tėvelis** ir Rokas.

Berniukas **stropiai** statė pilį. Tėtis padėjo **iškasti** apsauginį pilies griovį. Mama baltais **akmenukais** išklojo pilies **takelį**. Dabar jis švietė lyg **pasidabruotas**.

- 22.**
1. Perskaityk tekstą.
 2. Pabrauk žodžius su priesagomis, jas pažymėk sutartiniu ženklu.

Buvo vėjuota diena. Prie jūros atėjo Emilija su seneliu. Jie atsinešė spalvotą aitvarą. Senelis padėjo anūkei ji paleisti. Aitvariuką vėjas iškeldavo iki debesélių, o paskui vėl nuleisdavo žemyn. Vėjas stipriai patraukė virvutę iš Emilijos rankų ir nusinešė aitvarą taip aukštai, kad jo nebematė nei senelis, nei Emilija.

Pasitikrink: tekste buvo 14 žodžių su priesagomis.

1.

Pasitikrink savo žinias

1. Parašyk žodžius su priesagomis -el- arba -él-.

2. Priesagas pažymėk sutartiniu ženklu.

ranka –	tévas –
ragana –	knyga –
kalnas –	žąsinas –
vabalas –	kaspinas –

2.

- Užbaik sakinius.
- Sutartiniu ženklu pažymėk įrašyto žodžio priesagą.

Ten, kur auga daug gélių – _____.

Ten, kur auga daug pušų – _____.

Ten, kur auga daug beržų – _____.

Ten, kur auga daug eglių – _____.

Ten, kur auga daug ąžuolų – _____.

3.

Įrašyk tinkamus būdvardžius su priesagomis -ot- arba -uot-. Tau padės skliausteliuose parašyti daiktavardžiai.

- Prie namo auga (šaka) _____ ąžuolas.
- Per mišką tekėjo (vingis) _____ upė.
- (Batas) _____ katinas yra labai gudrus.
- Rudens oras dažnai būna (dargana) _____.
- Močiutė man numezgė (pirštas) _____ pirštines.

4.

- Perskaityk sakinius.
- Pažymėk pabrauktų žodžių priesagas.

Broliukai išėjo grybauti. Mokslininkas pro mikroskopą gali matyti mažytes daleles. Paštininkas turi važiuoti dviračiu. Pajūryje yra daug pušynų.

- Kartu su mokytoja pasitikrink savo darbą.
- Įvertink, kaip tau pasisekė atlikti užduotis:
 - jei darbą atlikai be klaidų – nuspalvink visas gėles,
 - jei yra klaidų – nuspalvink tiek, kiek nori sau padovanoti.

PRIEŠDĖLIS

1. Simas sako, kad priešdėlių žodyje surasti labai lengva. Jam pritaria Aušra. Ji aiškina, kad pirmiausia reikia surasti žodžio šaknį, o priešdėlis yra prieš šaknį. Priešdėlio žodyje gali ir nebūti.

Vieta po stalu – **pastalė**.

Kaip surasti šio žodžio priešdėli?

1. Suraskime giminiškus žodžius:

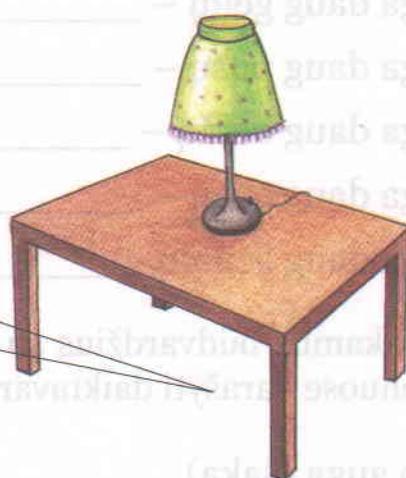
stalas, stalelis, stalinis.

2. Šaknis yra **stal-**, o prieš šaknį yra priešdėlis pa-

Ta žodžio dalis,
kuri yra prieš šaknį –
žodžio priešdėlis.

Žymima ženklu **—**.

pa **stal** é

2. 1. Priešdėlis pakeičia žodžio reikšmę. Perskaityk sakinius ir juos pieštuku sujunk su tinkamu paveikslėliu.
2. Paryškintų žodžių priešdėli pažymėk sutartiniu ženklu **—**.

Ant stalo guli
atversta knyga.

Ant stalo guli
užversta knyga.

Ant stalo guli
nuversta vazą.

3. Kas nuvertė vazą? Parašyk, kur pasislėpė kaltininkas?

- 3.**
1. Perskaityk sakinius, įrašyk trūkstamus žodžius. Tau padės paveikslėlis.
 2. Paryškintų žodžių priešdėlį pažymėk sutartiniu ženklu █.

Žodžiai: kiškis, žvirblis, pelė, katė, pelėda, šuo.

Ant kelmo **užšoko** _____. Nuo kelmo **nušoko** _____. Iš medži **ilipo** _____. Iš medžio **išlipo** _____. Iš drevės **išskrido** _____. Iš drevė **atskrido** _____.

- 4.**
1. Teisingai suporuok mėlynuosius ir žaliuosius giminiškus žodžius.
 2. Tada nesunkiai surasi ir sutartiniu ženklu pažymėsi žaliujų žodžių priešdėlius.
rašė	pa rašė	nupiešė	užrišo	apvirtos	rišo	virė
važiavo	piešė	atvažiavo	virtos	išvirė	siuvo	įsiuvo

- 5.**
1. Pakeisk žodžius pagal pavyzdį.
 2. Priešdėlius pažymėk sutartiniu ženklu █.

ilipo – lipo
nukrito – _____
užšoko – _____

išlindo – _____
pamatė – _____
atsakė – _____

apibėgo – _____
apžiūrėjo – _____
priplaukė – _____

3. Priešdėlius, kuriuos suradai, surašyk gėlės žiedlapiuose.

6.

1. Perskaityk sakinius.
2. Įrašyk trūkstamus žodžius.
3. Priešdėlius pažymėk sutartiniu ženklu.

Žodžiai: prilijo, atplaukė, pakilo, perskaitė, nunešė, priėjo.

Lijo lijo ir _____. Plaukė plaukė ir _____. Nešė nešė ir _____.
Skaitė skaitė ir _____. Kilo kilo ir _____. Ąjo Ąjo ir _____.

4. Panašius du sakinius sugalvok ir parašyk pats.

7.

1. Perskaityk pasaką.
2. Sutartiniu ženklu pažymėk pabrauktų žodžių priešdėlius.

Fėjos Smaližės nelaimė

Pavakary prie nulūžusio klevo prisēlino išblyškusi fėja. Netoli nuo čia buvo jos rūmai. Fėja negalėjo pakilti ir nuskristi, nes sparnai buvo ištepti medumi. Šios fėjos vardas Smaližė. Ji vaikams prieš miegą pasekdavo saldžias pasakas. Taip pat ši fėja labai mėgo saldumynus.

Ši kartą Smaližė jlindo į avili ir jkrito į medaus korį. Prie medaus korio prilipusią fėją išgelbėjo bitės.

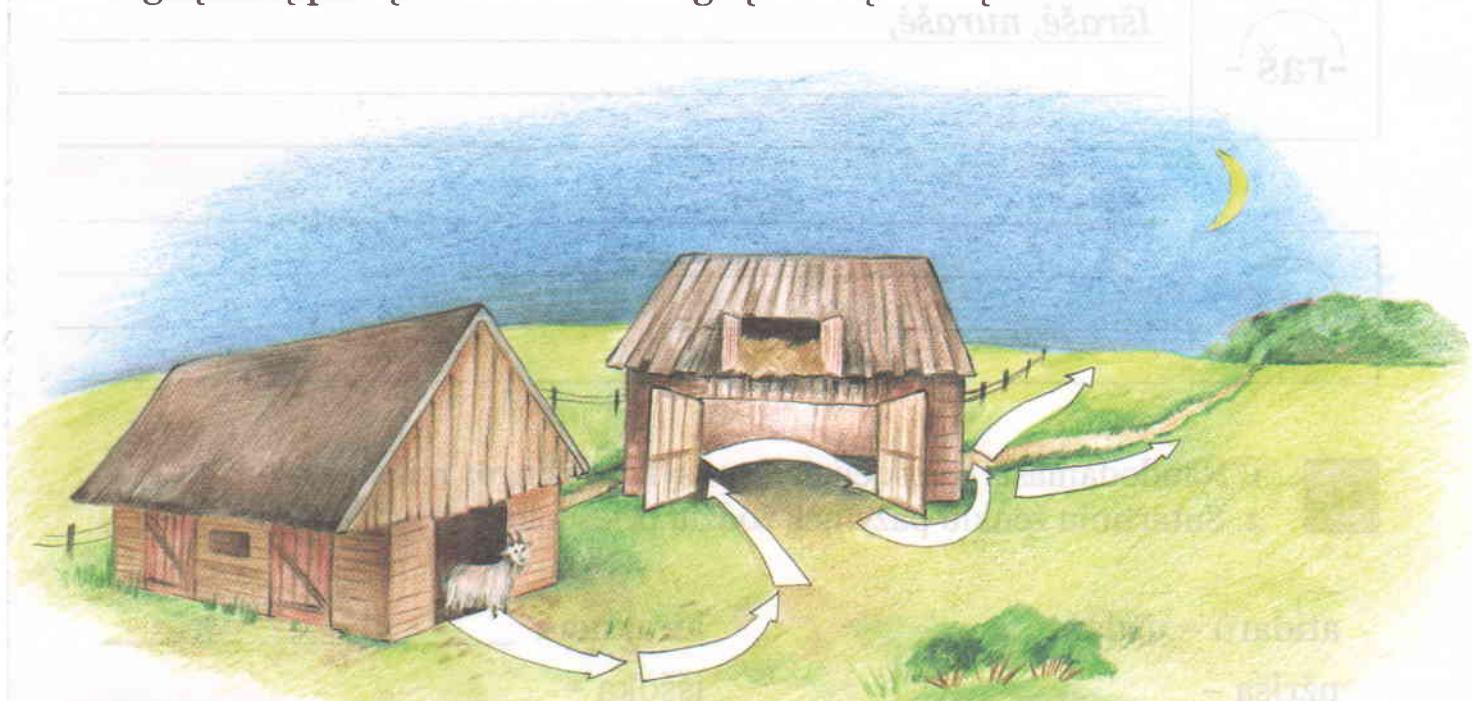
– Ačiū! – sušuko joms Smaližė ir pamojo rankute.

8.

1. Perskaityk pasaką apie ožkelę.
2. Piešinyje įrašyk tinkamus žodžius, ką ožkelė veikė.
3. Sutartiniai ženklais pažymėk įrašytųjų žodžių šaknį, priešdėli, galūnę.

Turėjo senelė ožkelę. Vieną naktį išbėgo ožkelė iš tvartelio, perbėgo kiemą, įbėgo į daržinę, apibėgo pasieniais ir užbėgo už daržinės kampo. Ožkelė nebėgo į žalią pievą. Ji keliuku nubėgo į tamsų mišką.

9.

1. Įrašyk tinkamus žodžius.
2. Jų priešdėlius pažymėk sutartiniu ženklu.

Žodžiai: sąrašas, įbrido, sąžiningi, įvairūs, sąvaržėle, įrankis, įverti.

Klasės žurnale yra mokinių _____. Lukas į ežerą _____ iki kelių. Mano draugai yra _____. Man patinka _____ stalo žaidimai. Lina savo piešinius susegė _____. Šis _____ vadinamas kaltu. Futbolo vartininkas praleido _____.

Yra du priešdėliai
są-, į-,
kuriuos rašome
su **nosinėmis**.

- 10.**
1. Ant lapelių yra surašyti priešdėliai. Su šiais priešdėliais ir duotomis žodžių šaknimis sudaryk naujus žodžius ir juos užrašyk.
 2. Sutartiniai ženklais pažymėk parašytujų žodžių šaknį, priešdėlį, galūnę.

iš -

nu -

pa -

ap -

per -

už -

į -

-raš -

Išrašė, nurašė,

-neš -

- 11.**
1. Naudodamasis priešdėliais, parašyk priešingos reikšmės žodžius.
 2. Sutartiniu ženklu pažymėk žodžių priešdėlius.

atidaro – uždaro

atrakina –

užriša –

išsoka –

atvažiuoja –

atplaukia –

atneša –

prisega –

įbėga –

įdomus –

- 12.**
1. Perskaityk mąslę ir įmink.
 2. Nurašyk žodžius su priešdėliais.
 3. Priešdėlius pažymėk sutartiniu ženklu.

Kad atsikeltų, dangų paremtų, kad prašnekėtų, daug pasakyti, kad rankas turėtų, vagi pagautų.

Kas? _____

13.

1. Aušra ir Simas pasigamino spalvotus drugelius. Pasinaudodamas aprašymu ir darbelio eiga, tokius drugelius galėsi pasidaryti ir tu, bet pirmiausia įrašyk iškritusius žodžius.

Žodžiai: perlenk, nupiešk, apversk, pamatysi, nupieštą, apvedžiok, atlenk, padék, išmargink, uždenk, išteptu, užklok, nereikalingą, užspausk, išdžius, iškirpk, padaryk, perverk, pakabink.

Spalvotas drugelis

Tau reikės:

vaškinio popieriaus (2 lapai),
spalvotų vaškinių kreidelių,
pieštukinių klijų,
žirklių,
skylamušio,
siūlo arba vielutės.

1. Vaškinio popieriaus lapą *perlenk* ir _____ pusę drugelio.
 2. Popierių _____. Tu _____ drugelio pusę.
 3. _____ tas linijas (kaip trafaretą).
 4. _____ vaškinį popierių ir _____ ant stalo.
 5. Vaškinėmis kreidelėmis _____ drugelio sparnelius.
 6. Drugeli _____ kitu vaškinio popieriaus lapu, _____ pieštukiniais klijais.
 7. Ant darbelio _____ laikraštį ir _____ knygomis.
 8. Kai klijai _____, _____ drugelį.
 9. Skylamušiu _____ skylutę, _____ siūlą arba vielutę ir _____ prie lango arba lentynėlės.
2. Sutartiniu ženklu pažymėk įrašytųjų žodžių priešdėlius.

Darbelio eiga:

Šių darbų autoriuose onlinuose yra daugiau nei 1000 darbų.
Tad jūsų darbui gali būti naudinga išsiųsti šiuos darbus, kurių autoriai turi daugiau nei 1000 darbų.

1.

2.

3.

4.

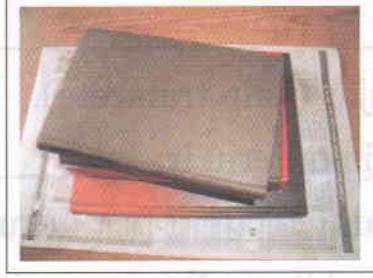
5.

6.

7.

8.

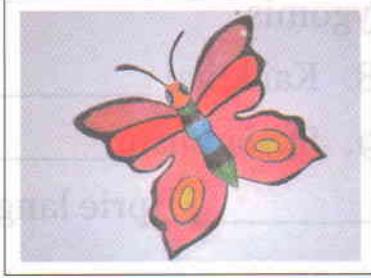
9.

10.

11.

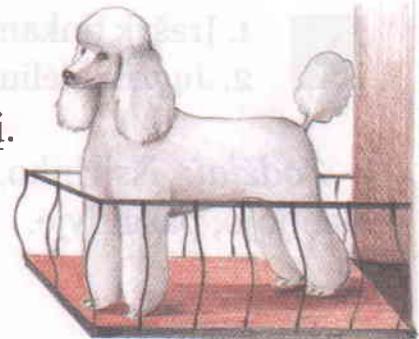
12.

14.

1. Perskaityk anekdotą.
2. Surask 8 žodžius su priešdėliais.
3. Priešdėlius pažymėk sutartiniu ženklu.

Vaikšto buldogas po kiemą ir pamato balkone pudelį.

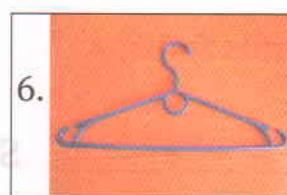
- Išeik į kiemą, kartu pažaisim.
- Negaliu, mane užrakino, – atsako pudelis.
- Tai iššok per balkoną.
- Ne! Aš nenoriu, kad mano nosis būtų tokia kaip tavo!

15.

1. Išspręsk kryžiažodį.

1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						

2. Nuspalvink kryžiažodžio žodį, kuris neturi priešdėlio.
3. Paryškintame stulpelyje esantį žodį perskaityk ir užrašyk ant linijos.
4. Pažymėk užrašyto žodžio priešdėli.

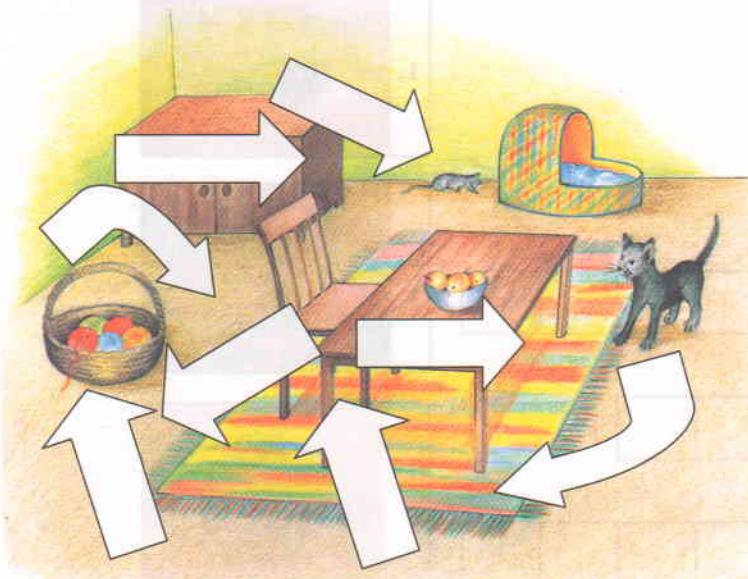
Pasitikrink savo žinias

1. Įrašyk tinkamus žodžius.
2. Jų priešdėlius pažymėk sutartiniu ženklu.

Žodžiai: išsirinko, pamirkę, pasistatė, pamatai, sumūrytos, pastogėje, nebijojo, pasaulyje.

Trys paršeliai _____ gražiausią _____ ir _____ didelį namą. Jo _____ buvo akmeniniai. Sienos _____ iš naujų plytų. O _____ buvo stebėjimo kamera. Broliukai paršiukai nieko _____ ir buvo patys laimingiausi visame _____.

1. Perskaityk tekstą.
2. Piešinyje įrašyk tinkamus žodžius, ką katytė veikė.
3. Sutartiniais ženkais pažymėk įrašytujų žodžių šaknį ir priešdėlių.

Katyte Musė išėjo ieškoti savo draugo peliuko. Ji apėjo aplink stalą, užšoko ant kėdės, apžiūrėjo stalą ir nušoko ant grindų. Tada išoko į pintinę su siūlais. Ten peliuko nebuvo. Katytė Musė išlipo iš pintinės, prabėgo prospintelę ir prie savo guolio pamatė miegantį peliuką.

3. Įrašyk trūkstamus žodžius.

Éjo éjo ir _____.

Lijo lijo ir _____.

Skaitė skaitė ir _____.

Neše neše ir _____.

1. Kartu su mokytoja pasitikrink savo darbą.
2. Įvertink, kaip tau pasisekė atlikti užduotis:
 - a) jei darbą atlikai be klaidų – nuspalvink visas gėles,
 - b) jei yra klaidų – nuspalvink tiek, kiek nori sau padovanoti.

SANGRĄŽOS DALEYTĖ

1. Palygink sakinius:

Mane moko. Aš mokausi.

Mane šukuoja. Aš šukuojuosi.

Mane rengia. Aš rengiuosi.

Mane prausia. Aš prausiuosi.

Mane puošia. Aš puošiuosi.

Žodis su **sangrąžos dalelyte** dažniausiai pasako veiksmą, kuris yra daromas sau pačiam.

Sangrąžos dalelytė yra žymima ženklu .

2.

1. Perskaityk sakinius.

2. Sutartiniai ženklais pažymėk paryškintų žodžių priešdėlius ir, jei yra, sangrąžos dalelytę.

Rokas **nuprausia** broliuko veidą. Mantas **nusiprausia** pats.

Rokas **nušluosto** broliuko veidą. Mantas **nusišluosto** pats.

Donata **pašukuoja** sesytę. Laura **pasišukuoja** pati.

Mama **paruošia** pusryčius Simui. Tomas pusryčius **pasiruošia** pats.

3.

Pažymėk šių žodžių reikšmines žodžio dalis: šaknį, priešdėlį, sangrąžos dalelytę ir galūnę.

Mokausi, nesimokau, pasidarė, pasidariau, priskynė, prisiskyniau, prausės, prausėsi, barėsi, barės, stumdo, stumdosi, pirkо, nusipirkо, nešasi, nešas, išsineša, išsiveda, vedasi, vedas.

**Sangrąžos
dalelytė
-si arba -s**

gali būti žodžio gale.
Jei žodyje yra priešdėlis,
tai **-si-** yra po priešdėlio.

4.

1. Perskaityk pasakos ištrauką.
2. Nurašyk sangrąžinius žodžius.

Pelenės piktosios seserys ruošėsi važiuoti pas princą į puotą. Jos apsirengė puošnias sukneles, pasišukavo plaukus. Pikčiurnos viena su kita varžėsi, nes norėjo labiau patikti princui. Seserys barėsi ir stumdėsi. Jas nuramino motina, ir visos išvyko į puotą.

Pasitikrink: tekste buvo 6 sangrąžiniai žodžiai.

3. Sangrąžos dalelytę pažymėk sutartiniu ženklu.

5.

1. Irašyk žodžius su sangrąžos dalelyte, kuri yra žodžio gale.

1. Pelėda moko savo vaikus. Vilkiukas _____ pats.
2. Katė prausia kačiukus. Kiškis _____ pats.
3. Lapė maudo lapiukus. Žvirblis _____ smėlyje.
4. Vėjas neša lapus. Ežiukas _____ obuoli.
5. Mama šukuoja Linos plaukus. Rokas _____ pats.
6. Vaikai stato smėlio pilis. Pikčiurna _____ tik sau.
7. Julius tepa broliukams sumuštinius. Ieva _____ sumuštinių sau.

2. Sangrąžos dalelytę pažymėk sutartiniu ženklu.

6.

1. Irašyk žodžius su sangrąžos dalelyte, kuri yra tarp priešdėlio ir šaknies.

1. Tėtis pastatė namą. Aš *pasistačiau* palapinę.
 2. Simona sutvarkė virtuvę. Aš _____ kambarį.
 3. Mama nupirkо parkerį. Aš _____ pieštuką.
 4. Lukas nurašė eileraštį. Aš _____ pamokų tvarkaraštį.
 5. Močiutė išvirė pietus. Aš _____ kiaušinių.
 6. Jonas užrišo maišelį juoste. Aš _____ batraiščius.
 7. Sesuo priskynė ramunių. Aš _____ smilgų.
2. Priešdėli ir sangrąžos dalelytę pažymėk sutartiniais ženklais.

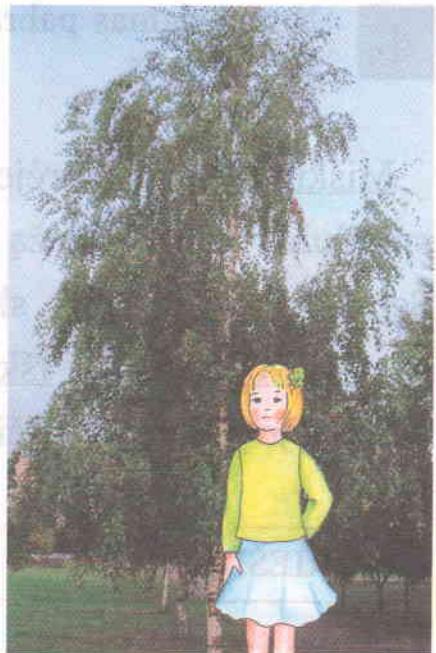
KAMIENAS

1.

– Ar žinai, kad žodžiai panašūs į medžius? –
Roko paklausė Lina, svajingai žvelgdama į beržą.

– Taip, žinau. Ir medžiai, ir žodžiai turi
šaknį, – atsakė Rokas.

– Ne tik šaknį. Žodžiai kaip ir medžiai turi
kamieną, – Roko mintį papildė Lina.

Kamienas – žodžio
dalis be galūnės.

Žymima ženklu .

p a r s i v e ž d a v a u

n a m a s

m e d i n i s

2.

Sutartiniai ženklais pažymėk šių žodžių reikšmines žodžio dalis ir
kamieną.

Gélės, saulė, knyga, varna, bégau, dėžėse, tvoroje, rankose, kepėme,
ausyje, maža, rudas.

Ar pastebėjai, kad šiuose žodžiuose žodžio kamienas sutampa su šaknimi?

3.

Sutartiniai ženklais pažymėk šių žodžių reikšmines žodžio dalis ir
kamieną.

Nurašiau, sodininkas, išmokau,
ežiukas, rugiai, palangėje, mokyklą,
sakiau, nusivalė, gražius, perskaitėme.

Žodžio galūnės
minkštumo ženklas (**i**)
paliekamas **prie kamieno**.
Pavyzdžiu: raši au, valgi au.

5.

Parašyti žodžių kamienai. Irašyk tinkamą galūnę.

pirmok _____

gėlyn _____

išmok _____

užmig _____

pasiklyd _____

atėj _____

staliuk _____

nepagav _____

6.

Sutartiniai ženklais pažymėk šių žodžių reikšmines žodžio dalis, nepamiršk pažymėti kamieno.

Raiškiai skaityti, teisingai skaičiuoti, saldžiai miegoti, atidžiai pasižvalgyti, skaniai pavalyti, greitai įlipti, švelniai apkabinti, gausiai užsnigti.

Dėmesio!

Veiksmažodžio bendraties priesaga **-ti** ir prieveiksmio priesaga **-ai** **kamienui neprisklauso.**

Pavyzdžiui: **dék o ti**, **rami ai**.

7.

1. Perskaityk tekstą.

2. Nurašyk pabrauktus žodžius, sutartiniai ženklais pažymėk jų reikšmines žodžio dalis, nepamiršk pažymėti kamieno.

Ryte patekėjo saulė. Pabudo kiškio šeima. Maži kiškeliai prausiasi. Kiškienė ruošia pusryčius. Kiškis kepa pyragus.

8.

1. Parašyk penkis Lietuvos miestų pavadinimus.

2. Sutartiniu ženklu pažymėk žodžių kamieną.

9.

1. Įmink mīsles.
2. Sutartiniu ženklu pažymėk mīslės žodžių kamienus.

1. Mēsos kumeliukas, kaulinis pilviukas. _____
2. Visą šalį balta paklodė užklojo. _____
3. Atsirita kamuolys, visas adatų prismaigstytas. _____
4. Turi kojas – neina,
turi plunksnų – nelekia,
dieną naktį šildo. _____

Ž

**Kumeliukas –
arklių jauniklis (vaikas).**

10.

1. Vėjas Rokui sumaišė lapelius su žodžių reikšminėmis dalimis. Sudaryk žodžius ir užrašyk.

iuk	suol	as
-----	------	----

as	yn	kaim
----	----	------

iuoti	iš	važ
-------	----	-----

mišk	ai	inink
------	----	-------

is	uol	drąs
----	-----	------

skyn	é	pri	si
------	---	-----	----

yti	val	si	nu
-----	-----	----	----

tuv	duo	par	é
-----	-----	-----	---

as	im	si	tik	su
----	----	----	-----	----

si	nu	as	vyl	im
----	----	----	-----	----

2. Sutartiniai ženklais pažymėk parašytų žodžių reikšminės žodžio dalis ir kamieną.

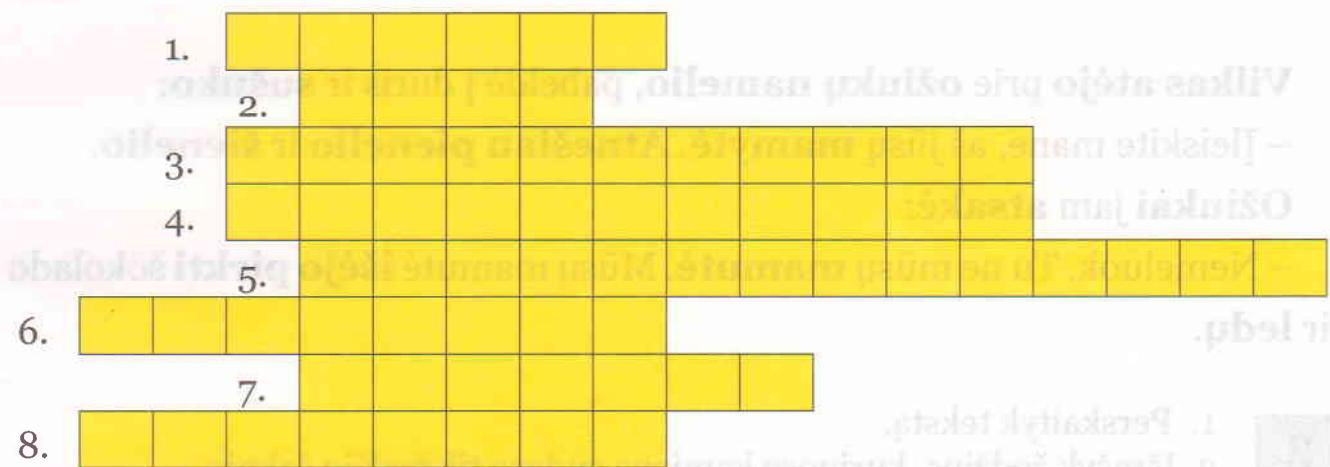
- 11.**
1. Perskaityk tekstą.
 2. Sutartiniai ženklais pažymėk paryškintų žodžių šaknį, nepamiršk pažymėti kamieno.

Ant palangės stovėjo raudonas **puodelis**. Šalia jo **nutūpė** musė. Ji **pažvelgė** į puoduką ir **ištarė**:

– Puodeli, tu toks **gražus!** Tu esi panašus į aguoną.

Puodukui šie žodžiai labai **patiko**. Jis mirktelėjo **musei**, **susigėdo** ir dar labiau **nuraudo**.

- 12.** Išspręsk kryžiažodi.

1. Pagrindinė reikšminė žodžio dalis –
2. Galūnė yra žodžio
3. Žodžiai, kurių panaši prasmė ir turi tokią pat žodžio šaknį, vadinami
4. Pavadink vienu žodžiu: iš-, po-, at-, ị-, są-.
5. Giminiškus žodžius dar galime vadinti
6. Veiksmažodžių bendaratis neturi
7. Giminiškų žodžių bendroji dalis vadinama
8. Tarp šaknies ir galūnės yra

- 13.** Sutartiniai ženklais pažymėk žodžio **durys** reikšmines dalis ir kamieną.

- 14.** Išspręsk galvosūki. Žodij **durys** užrašyk į keturis langelius.

Pasitikrink savo žinias

1.

1. Užrašyk savo vardą, pavardę ir miesto (miestelio, kaimo), kuriame gyveni, pavadinimą.
2. Sutartiniu ženklu pažymėk žodžių kamieną.

2.

1. Perskaityk anekdotą.
2. Sutartiniai ženklais pažymėk paryškintų žodžių reikšmines žodžio dalis ir kamieną.

Vilkas atėjo prie ožiukų namelio, pabeldė į duris ir sušuko:

– Ileiskite mane, aš jūsų **mamytė**. Atnešiau pienelio ir šienelio.

Ožiukai jam atsakė:

– Nemeluok. Tu ne mūsų **mamutė**. Mūsų mamutė **išėjo pirkti šokolado ir ledų**.

3.

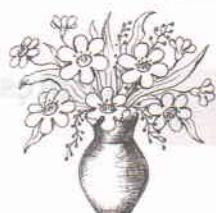
1. Perskaityk tekstą.
2. Išrašyk žodžius, kuriuose kamieną sudaro tik žodžio šaknis.

Klasėje vyko matematikos pamoka. Vaikai sprendė uždavinius, skaičiavo. Lauke nušvito šilta saulė. Mokiniai nori bėgti pažaisti.

3. Pažymėk šių žodžių reikšmines dalis.

1. Kartu su mokytoja pasitikrink savo darbą.
2. Įvertink, kaip tau pasisekė atlikti užduotis:
 - jei darbą atlikai be klaidų – nuspalvink visas gėles,
 - jei yra klaidų – nuspalvink tiek, kiek nori sau padovanoti.

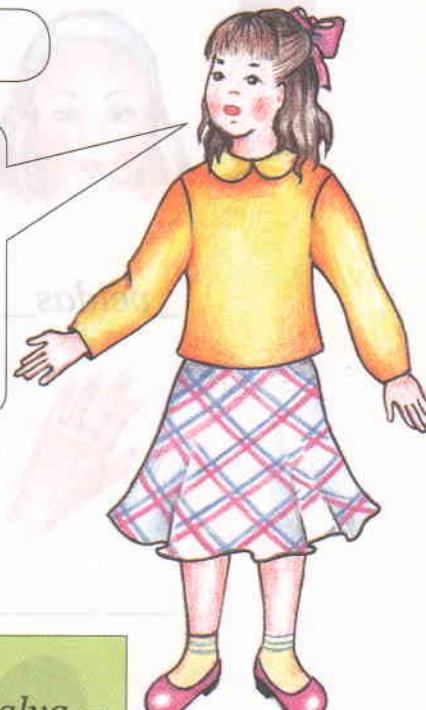

SUDURTINIAI ŽODŽIAI. JUNGIAMOJI BALSĖ

Aušra, ar žinai, kas tie sudurtiniai žodžiai?

Sauliau, kaip galiu nežinoti, juk aplink mus daug daiktų, kurių pavadinimas yra sudurtinis žodis. Tai: tvarkaraštis, šaligatvis, šiukšliadėžė, galvosūkis ir daug kitų.

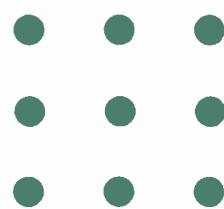

Galvosūkiai man labai patinka!
Pasuk galvą ir išspresk!

Ž

Pasuk galvą –
pagalvok.

TAŠKŲ GALVOSŪKIS

Kaip keturiomis linijomis neatitraukiant rankos užbraukti visus taškus?

Žodis **galvosūkis** yra sudurtinis, nes sudarytas iš dviejų žodžių šaknų – **galva** ir **sukti**.

galv^o sūk^{is} = galv^a + suktⁱ (u pasikeitė į ū)

Sudurtiniai daiktavardžiai
dar vadinami **dūriniais**,
nes suduriamos dvi šaknys
(arba kamienai) be jungamosios
balsės arba su jungiamaja balse.

Jungiamoji balsė
sudurtiniame žodyje sujungia
dvi šaknis (arba kamienus).
Žymima ženklu █.

**Jungiamosios
balsės**
gali būti
a, ia, ē, i, y, o, u, ū.
Jungiamosios balsės
e nėra!

1.

Parašyk iš kokių žodžių yra sudaryti sudurtiniai žodžiai.

veidas

+ rodo = veidrodis

+ šluosto = rankšluostis

+ rausia = kurmiarausis

+ éda = peléda

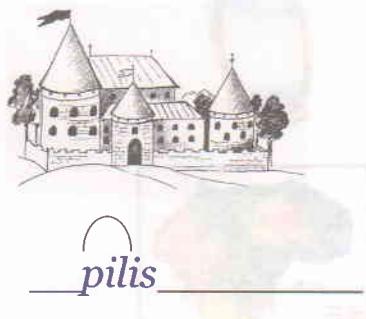
+ teka = saulétekis

+ miré = musmiré

2.

- Parašyk iš kokių žodžių yra sudurtiniai žodžiai.
- Sutartiniais ženklais pažymėk žodžių šaknis ir sudurtinių žodžių jungiamąsias balses.

pilis

-ia-

+

kaln as

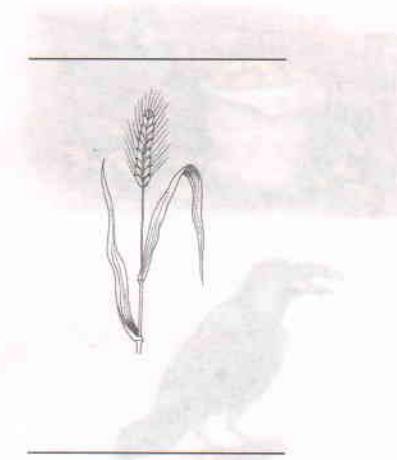

-ė-

+

= piliakalnis

-ia-

+

= žemėlapis

-i-

+

= rugiagėlė

-a-

+

= eglišakė

= žemėlapis

= storkas

= gandralizdis

3.

1. Sujunk paveikslėlių su jam tinkamu žodžiu.
2. Sutartiniai ženklais pažymėk žodžių šaknis ir jungiamasių balses.

rankšluostis

kurmiarausis

piliakalnis

saulėgrąža

laumžirgis

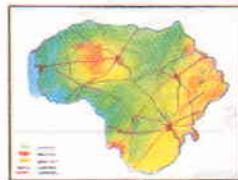
veidrodis

žemėlapis

garsiaikalbis

bulviakasis

juodvarnis

4.

1. Linija sujunk sudurtinį žodį su jo aprašymu.

grėblio kotas

daugiakampis

lovos galas

ugniakuras

ugnij kuria

lovūgalis

daug kampų

grėbliakotis

dalgio kotas

dalgiakotis

2. Sutartiniu ženklu pažymėk sudurtinių žodžių jungiamasių balses.

5. Sudurtiniai žodžiai vadinamos kai kurios profesijos.

- Kas krečia (valo) kaminus – _____.
- Kas siuva batus – _____.
- Kas dirba žemę – _____.
- Kas nešioja laiškus – _____.
- Kas kerta medžius – _____.
- Kas dengia stogą – _____.
- Kas daro alų – _____.
- Kas skaldo akmenis – _____.

kaminkrėtys
laiškanešys
stogdengys
batsiuvys
akmenskaldys
aludaris
žemdirbys
medkirty

6. 1. Irašyk tinkamus sudurtinius žodžius.

Žodžiai: kojūgalis, krikštamotė, plačiakraštis, kelialapis, stačiakampis, galvosūkis, bulviakasis, voratinklis, smailianosis, saulėgrąža, arbatžolės, bendrabutis.

- Kojų galas – _____, krikšto motina – _____,
plačiaiš kraštais – _____, kelio lapas – _____,
stačiaiš kampais – _____, galvą sukti – _____,
bulves kasti – _____, voro tinklas – _____,
smaili nosis – _____, saulės grąža – _____,
arbatos žolės – _____, bendras butas – _____.

2. Sutartiniai ženklais pažymėk sudurtinių žodžių reikšminės žodžio dalis.

7. Žodžių junginį pakeisk sudurtiniu žodžiu.

Lovos (kojų galas) _____ yra katino mėgstamiausia vieta tupėti. Į svečius atvažiavo (krikšto motina) _____. Palubėje kabajo (voro tinklas) _____. Praplyšusį batą užsiuvo (batus siuva) _____. Močiutės lininiuose maišeliuose yra (arbata žolės) _____.

8.

1. Įrašyk tinkamus sudurtinius žodžius.

Žodžiai: naujakurys, rūgpienis, krumpliaratis, žiedadulkės, ugniaspalvis, šlapdriba, namisėda, šiuksliadėžė, kryžiažodis, veiksmažodis, pirmadienis, šaligatvis.

Naujai kuriasi – _____, rūgės pienas – _____,
krumplys ratas – _____, žiedo dulkės – _____,
ugnies spalvos – _____, šlapiai drebiai – _____,
namie sėdi – _____, šiukslių dėžė – _____,
kryžius žodis – _____, veiksmas žodis – _____,
pirma diena – _____, šalia gatvės – _____.

2. Sutartiniais ženklais pažymėk sudurtinių žodžių reikšmines žodžio dalis.

9.

Žodžių junginį pakeisk sudurtiniu žodžiu.

Ž

Krumpliaratis –
ratas su krumpliais.

1. Sulūžo laikrodžio (krumplys ratas) _____. 2. Rytoj
numatoma (šlapiai drebiai) _____. 3. Šis (kryžius žodis)
yra labai sunkus. 4. Mano kaimynė yra tikra (namie
sėdi) _____. 5. Pievoje žydėjo (ugnies spalvos)
aguonos. 6. (Rūgės pienas) _____
buvo supiltas į molinį ąsotį. 7. Prie bitutės kojelių buvo prilipusios geltonos
(žiedo dulkės) _____. 8. Prie rašomojo stalo stovėjo
(šiukslių dėžė) _____. 9. Po sekmadienio vėl bus (pirma
diena) _____.

10.

Įrašyk praleistas jungiamasi balses.

Rug_____gélė, gandr_____lizdis, koj_____galis, šal_____gatvis, bulv_____kasis,
žied_____dulkės, ugn_____spalvis, daikt_____vardis, veiksm_____žodis,
šiuksl_____dėžė, saul_____grąža, kurm_____rausis, pil_____kalnis, žem_____lapis,
daug_____kampis.

Ž

Ugniaspalvis –
ryškiai raudonas.

11.

Sudaryk galimus sudurtinius žodžius.

pikta, laumė, pirma,
žemė, grėblys, kaklas,
laikas, dvi, daug

žolė, žirgas, diena,
uoga, kotas, raištis,
rodo, ratas, taškas

Piktžolė,

12.

1. Pabrauk sudurtinius žodžius.

Ant Salduvės piliakalnio anksčiau buvo medinė pilis. Čia atsiveria gražus gamtovaizdis. Šlaituose prisirpo žemuogės. Keliautojai laužavietėje kepė bulves. Laukuose pražydo žydraakės rugiagélės. Miško laukymėje ganësi plačiaragiai briedžiai. Plačiašakio ąžuolo drevėje gyvena šikšnosparniai. Po lietaus pasirodė vaivorykštė. Ežere plaukiojo ilgakaklės gulbės su papurgalviais gulbiukais.

Pasitikrink: tekste buvo 12 sudurtinių žodžių.

Ž

Šikšna –
apdirbtos odos
gabalas, juosta.

2. Išrašyk sudurtinius žodžius, kuriuose yra jungiamosios balsės.
Jas pažymėk sutartiniu ženklu.

Pasitikrink: tekste buvo 10 sudurtinių žodžių su jungiamosiomis balsėmis.

13.

Sakiniuose įrašyk sudurtinius žodžius. Atidžiai rašyk galūnes.

Močiutė padovanojo Jonukui naują

Sodo gale pražydo aukštos

Gandru šeima sugrįžo į seną

Danutei grėbiant šieną, perlūžo

Sakinio gale buvo padėtas

• • •

Mamytė išskalbė

Pušyje tupėjo

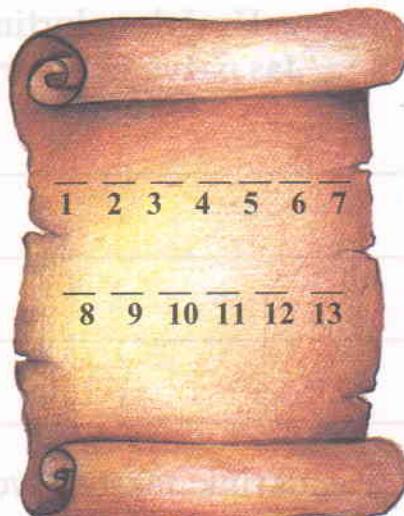
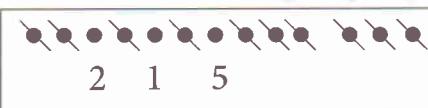
Kiemo pievutėje pūpsyo daug

yra nuodingi grybai.

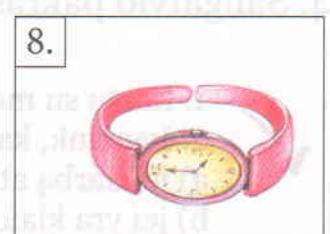
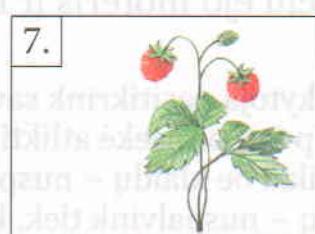
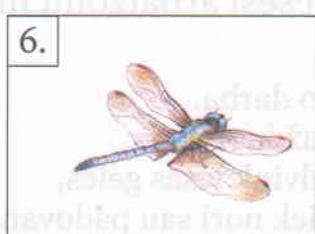
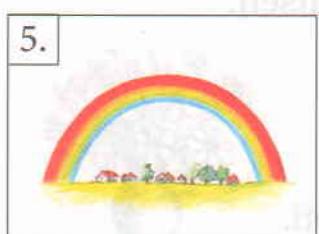
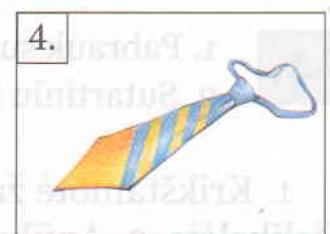
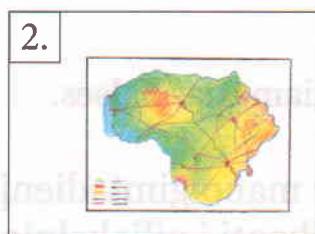
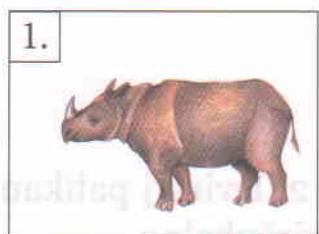
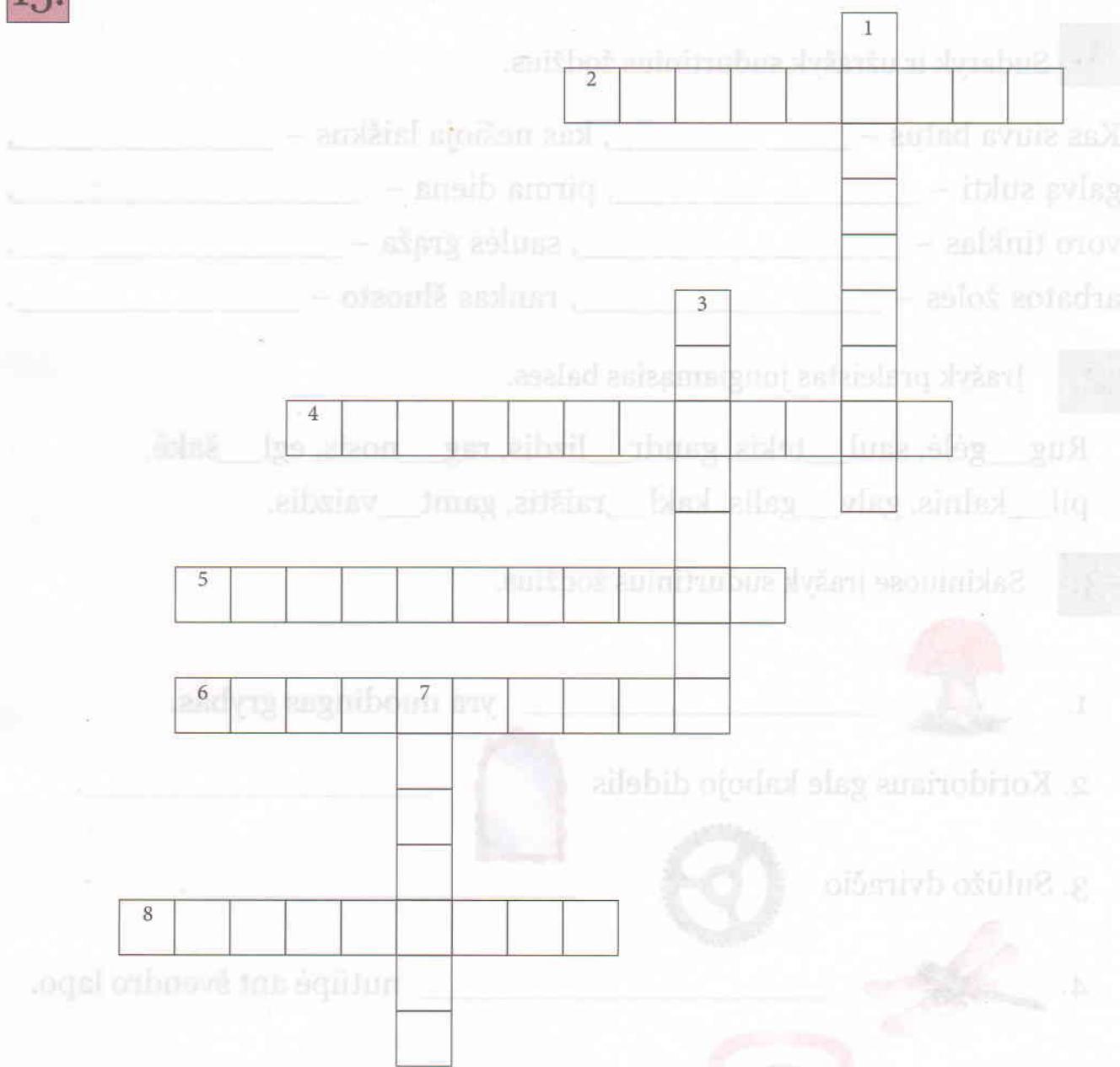
14.

Išspręsk rebusų ir sužinosi, kas parašyta šiame laiške.

15.

Išspręsk sudurtinių žodžių kryžiažodių.

Pasitikrink savo žinias

1. Sudaryk ir užrašyk sudurtinius žodžius.

Kas siuva batus – _____, kas nešioja laiškus – _____,
galvą sukti – _____, pirma diena – _____,
voro tinklas – _____, saulės grąža – _____,
arbatos žolės – _____, rankas šluosto – _____.

2. Įrašyk praleistas jungiamasių balses.

Rug_gélė, saul_tekis, gandr_lizdis, rag_nosis, egl_šakė,
pil_kalnis, galv_galis, kakl_raištis, gamt_vaizdis.

3. Sakiniuose įrašyk sudurtinius žodžius.

1. _____ yra nuodingas grybas.

2. Koridoriaus gale kabojantį didelį _____.

3. Sulūžo dviračio _____.

4. _____ nutūpė ant švendro lapo.

5. Mano _____ rodo tikslų laiką.

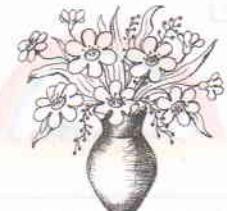
4. 1. Pabrauk sudurtinius žodžius.

2. Sutartiniu ženklu pažymėk jungiamasių balses.

1. Krikštamotė žadėjo atvažiuoti per mano gimtadienį.
2. Dviratį palikau šalikelėje.
3. Anūkai padėjo seneliui užkopti į piliakalnio viršukalnę.
4. Šaligatvio pakraščiu éjo moteris ir nešési arbatžolių maišeli.

1. Kartu su mokytoja pasitikrink savo darbą.
2. Įvertink, kaip tau pasisekė atlikti užduotis:
 - jei darbą atlikai be klaidų – nuspalvink visas gėles,
 - jei yra klaidų – nuspalvink tiek, kiek nori sau padovanoti.

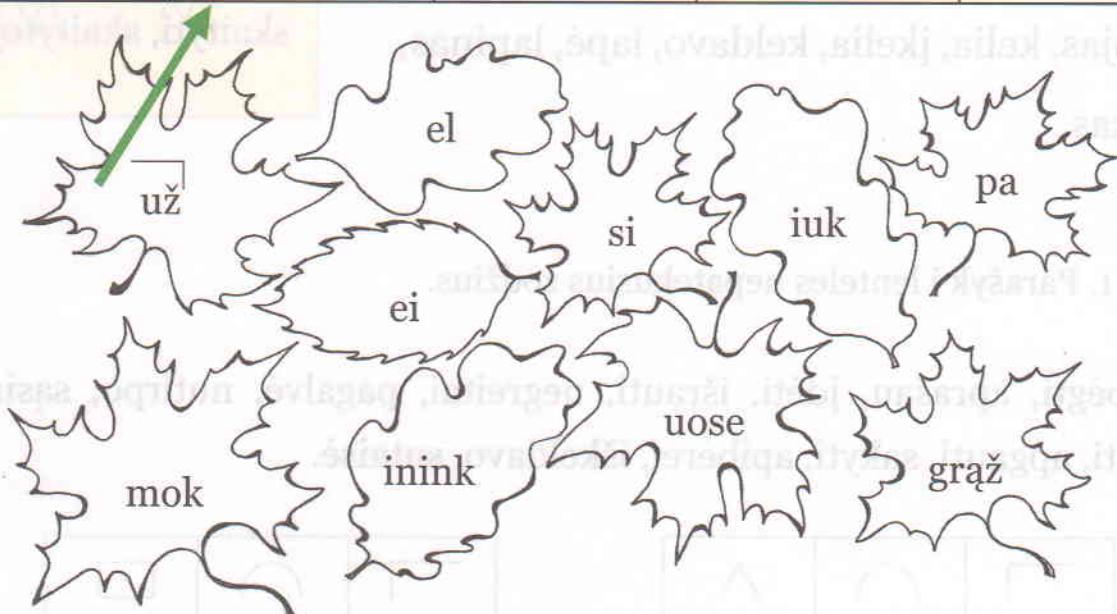

ŽODŽIŲ DARYBA

1.

- Vėjas išblaškė lapus su įvairiomis žodžio dalimis.
- Nuveskite rodyklę, kuriems žodžiams jos tinka, įrašykite, pažymėkite sutartiniu ženklu.

darb.....as	už rišti	mišk.....	bern.....assaulis
-------------	----------	-----------	-------------	-------------

raš.....ykla	nam.....is	pa....šukavo	saulė.....a
----------	-----------	------------	--------------	-------------

2.

- Pabrauk žodžius su priešdėliais.
- Priešdėlius pažymėk sutartiniu ženklu.

Atslinko naktis. Patekėjo didelis sidabrinis ménulis. Nutilo miškas. Užmigo aukštos, šakotos pušys. Tik pelėda nemiega. Ji išlindo iš savo drevės, atsitūpė pamiskės pušyje ir stebi nenupjautą žolę. Kasnakt laukia savo grobio. Gal pasiseks?

Prisimink, kad žodžiai gali turėti daugiau nei vieną priešdėlių.
Pavyzdžiui:
ne į lipo.

Pasitikrink: tekste buvo 10 žodžių su priešdėliais.

3.

Sutartiniai ženklais pažymėk reikšminės žodžio dalis.

Rugiai, rugi, parugėje, gélė, géléle, gélininké, rugiagélė, eglé, egluté, eglynas, eglinės, eglišaké, traukia, traukti, nutraukti, traukinys, pertrauka, rašo, parašyti, sąrašas, rašytojas, kelia, įkelia, keldavo, lapé, lapinas, lapiukas.

Prisimink, kad žodžiai gali turėti daugiau nei vieną priesagą.

Pavyzdžiu:

skaityti, skaitytojas.

4.

1. Parašyk į lenteles nepatekusius žodžius.

Apibégti, aprašau, įdëti, išrauti, negreitai, pagalvė, nutirpo, sásiauris, paduoti, apgauti, sakyti, apibérei, iškeldavo, sutaisė.

☐	☐	☐
api	bég	ti

☐	☐	☒

2. Parašyk į lenteles nepatekusius žodžius.

3. Pažymėk jų reikšminės dalis.

5.

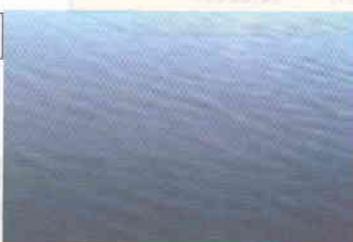
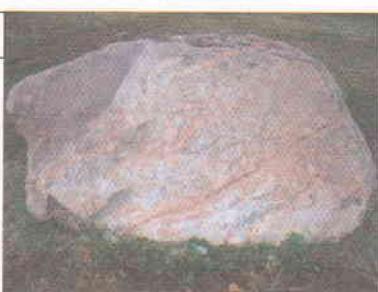
Parašyk po penkis žodžius su duotais priešdėliais: są-, į-, iš-.

6.

1. Įmink mīsles. Įminimai pavaizduoti paveikslėliuose. Prie jų parašyk mīsių numerius.
2. Pabrauk žodžius su priešdėliais.
3. Pažymėk priešdėlius sutartiniu ženklu.

1. Vasarą nesušyla, žiemą nesušala. 2. Visi rinko nesurinko, saulė užėjo ir surinko. 3. Sesers kasos nesupinamos, brolio žirgas nesulaikomas. 4. Kaip nori pjauk – neperpjausi, kaip nori kirsk – neperkirsi. 5. Ne žmogaus darytas, o skanumas neapsakytas. 6. Šliaužia, šliaužia, bet iš namų neiššliaužia.

7.

1. Susimaišė giminiški žodžiai. Surašyk juos pagal gimines.
 2. Sutartiniu ženklu pažymėk jų šaknis.

nedomina

atdaras

mėgti

domėtis

nemėgti

mégėjas

įdomus

įdaras

apdaras

uždaryti

domisi

pomégis

dar

még

dom

8.

1. Įmink mīslę.

2. Sutartiniai ženklais pažymėk paryškintų žodžių reikšmines dalis.

Vandeny namuko durys
 šeimininkas bekepuris
 šeimininko šiltas paltas
 iš to palto kyšo kaltas. Kas?

Giminiški žodžiai:
 kaltas – kalti.

Ž

Kaltas – įrankis.

Ž

Apdaras – drabužis.

9.

1. Surask žodžius, kurie turi sangrąžos dalelytę.
2. Sangrąžos dalelytes pažymėk sutartiniu ženklu.

L	nusiprausti	K	rašyti	E	sąmokslas	A	pasijuokti
O	ieškoti	I	prisirišo	M	nešasi	Ė	veduosi
P	pakelti	J	pasiima	N	gaudyti	U	parvežti
V	apibėgti	K	nukirpo	A	šukuotis	I	pasivyti

3. Iš eilės surašyk tik tas raides, kurios yra prie sangrąžinių žodžių.

10.

1. Prie kiekvieno žodžio parašyk jam giminišką.
2. Sutartiniu ženklu pažymėk šaknis.

Ž

Sąmokslas –
slaptas susitarimas
kā daryti.

Šeimininkas – _____, languotas – _____,
pajūryje – _____, išbėgdavo – _____,
čiuožykla – _____, pastogė – _____,
pasidabruotas – _____, naminis – _____,
spalvotas – _____, pasakojo – _____.

11.

1. Įrašyk tinkamas priesagas: -ut-, -uk-, -ait-, -el-.

Prie durų stovėjo du murzini bat____ai. Juos avėjo Dan____ė. Merg____ė sugrįžo iš kiemo, nusiavė bat____us ir numetė į kampą. Bat____ai supyko ir surengė sąmokslą. Jie tyliai išoko į batų dėžę ir pasislėpė tamsiausiamame kamp____yje.

2. Išrašyk žodžius su priešdėliais.
3. Pažymėk juos sutartiniais ženklais.

Pasitikrink: tekste buvo 8 žodžiai su priešdėliais.

- 12.**
1. Sugalvok ir parašyk po 3 žodžius pagal duotus žodžio dalų ženklus.
 2. Pažymėk žodžio dalis sutartiniais ženklais.

□ ⌂ □	i bēg o	...	ir ēm	...
⌂ ⌂ □	sen uk as			
⌂ ⌂ ⌂	grēbliakotis			
⌂ ⌂ □	ne i ējo			
⌂ ⌂	bēg ti			

- 13.**
1. Perskaityk tekstą.
 2. Pabrauk žodžius su priešdéliais.
 3. Priešdélilius pažymék sutartiniu ženklu.

Per tvoros skyle į mano kiemą įlindo kaimynų kačiukas Rainis. Jis apsidairė ir nuėjo prie žydinčių kardelių. Katinėlis pauostė gėles, nusičiaudėjo ir nuliuoksėjo prie avilio. Kačiuką priviliojo iš avilio sklindantis medaus kvapas. Rainis pamatė piktas bites, todėl apsisuko ir nuėjo prie ežero. Katiniukas įmerkė letenėlę į vandenį, atšoko ir pasipurtė.

Aš įpyliau į dubenėli pieno ir pakviečiau Rainį. Jis palakė, atsigulė saulės atokaitoje ir užmigo.

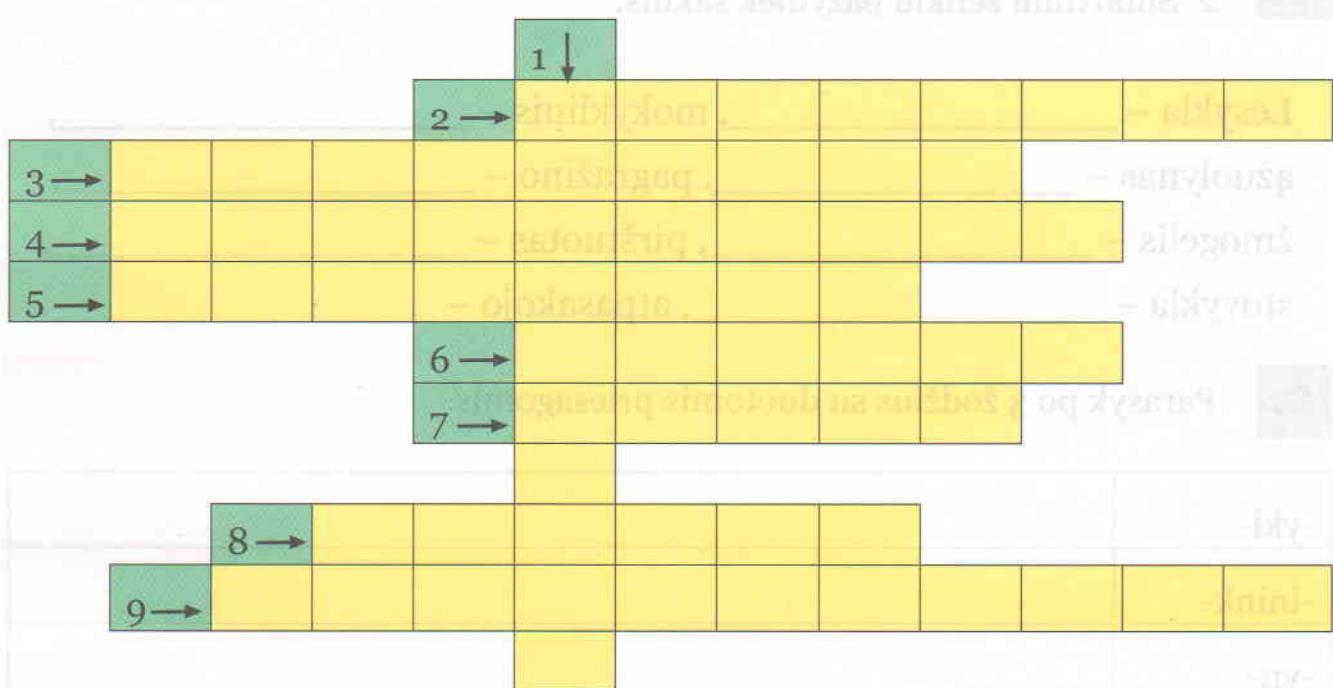

4. Išrašyk teksto žodžius su priesagomis -el-, -ēl-.

Pasitikrink: tekste buvo 3 žodžiai su priesagomis -el-, -ēl-.

14.

Kryžiažodis „Žodžių karalystėje“

1. Žodžio dalis prieš šaknį.
2. Žodžio dalis, kuri yra „prisegta“ tarp šaknies ir galūnės.
3. Kaip vadinama dalelytė, kuri būna tarp priešdėlio ir šaknies arba po galūnės?
4. Balsė, kuri jungia dvi žodžio šaknis ar du kamienus.
5. Žodžio dalis iki galūnės.
6. Pagrindinė giminiškų žodžių dalis.
7. Šaknis, galūnė, priesaga, priešdėlis, kamienas, sangražos dalelytė yra reikšminės žodžio
8. Žodžio pabaigos dalis, kuri asmenuojant ar linksniuojant kinta.
9. Žodžiai, turintys bendrą šaknį ir panašią prasmę, vadinami

Pasitikrink savo žinias

1.

1. Prie kiekvieno žodžio parašyk jam giminišką.
2. Sutartiniu ženklu pažymėk šaknis.

Lesykla – _____, mokyklinis – _____,
ąžuolynas – _____, pagražino – _____,
žmogelis – _____, pirštuotas – _____,
stovykla – _____, atpasakojo – _____.

2.

Parašyk po 3 žodžius su duotomis priesagomis.

-ykl-	
-inink-	
-yn-	
-ot-	
-uot-	

3.

1. Perskaityk tekstą.

2. Sutartiniai ženklais pažymėk paryškintų žodžių reikšmines dalis ir kamieną.

Pavasarį miške pirmosios prisirpsta **žemuogės**. Jos auga **pamiškėse**, **palaukėse**, miško **pievelėse**, saulėtuose **šlaituose**. Žemuogės skaniai kvepia, o jų skonis ypatingas. Jei nori žemuogių **parnešti** namo, jas gali **suverti** ant smilgos. Bus lyg raudoni karoliai. Sakoma, kad kiekvienas žmogus turi **suvalgyti** nors porą stiklinių šviežių žemuogių, tada **žiemą** nesirgs ir bus stiprus.

Šlaitas –
kalno šonas.

1. Kartu su mokytoja pasitikrink savo darbą.
2. Įvertink, kaip tau pasisekė atlikti užduotis:
 - a) jei darbą atlikai be klaidų – nuspalvink visas gėles,
 - b) jei yra klaidų – nuspalvink tiek, kiek nori sau padovanoti.

Mišlių įminimai

- p. 9 Upė.
p. 13 Šaltis.
p. 17 Raštas, burokas, saulė, laikas.
p. 23 1 – liežuvis, 2 – akys, 3 – batai su raišteliais, 4 – pirštinė.
p. 36 Kelias.
p. 46 Slyva, sniegas, ežys, lova.
p. 61 1 – akmuo, 2 – rasa, 3 – ugnis ir dūmai, 4 – vanduo, 5 – medus, 6 – sraigė.
p. 62 Bebras.

Rebusų atsakymai

- p. 10 Bègikas bégimo takeiliu atbègo pirmas.
p. 15 Burtininkas.
p. 56 Dviratis, grébliakotis, krumpliaratis. Puikiai dirbai.

Kryžiažodžių atsakymai

- p. 18
1 – akvariumas, 2 – nešikas, 3 – kirminas, 4 – tortas, 5 – drakonas, 6 – laužas,
7 – ąžuolas. Sių žodžių yra tokia pat galūnė.
p. 39
1 – antakis, 2 – parašas, 3 – pomidoras, 4 – pastogè, 5 – aplankalas, 6 – pakaba,
7 – papuošalai.
p. 47
1 – šaknis, 2 – gale, 3 – giminiškais, 4 – priešdèliai, 5 – bendrašakniais, 6 – galùnës,
7 – šaknimi, 8 – priesaga.
p. 57
1 – raganosis, 2 – žemélapis, 3 – dviratis, 4 – kaklaraištis, 5 – vaivorykštë, 6 – laumžirgis,
7 – žemuogë, 8 – laikrodis.
p. 65
1 – priešdèlis, 2 – priesaga, 3 – sangräžos, 4 – jungiamoji, 5 – kamienas, 6 – šaknis,
7 – dalys, 8 – galùnë, 9 – giminiškais.

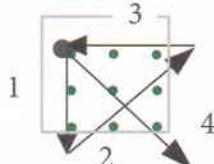
Galvosūkių atsakymai

- p. 22 Teisingai.

p. 47 Durys

2	R	Y	S
---	---	---	---

p. 49 Taškų galvosūkis

Paveikslėliuose pavaizduota:

- p. 12
1 – kurénas, 2 – jachta, 3 – keltas, 4 – burlaivis, 5 – baidarë, 6 – kanoja.
p. 13
1 – tulpë, 2 – narcizas, 3 – rožë, 4 – aguona, 5 – ramunë.
p. 32
Pastaléje.

Turinys

GIMINIŠKI ŽODŽIAI. ŠAKNIS	6
GALŪNĖ	14
PRIESAGA	20
PRIEŠDĒLIS	32
SANGRAŽOS DALEYTĖ	41
KAMIENAS	43
SUDURTINIAI ŽODŽIAI. JUNGIAMOJI BALSE	49
ŽODŽIŲ DARYBA	59

Geležės piltuvė

Analitiniame žaidime

9 789955 669548